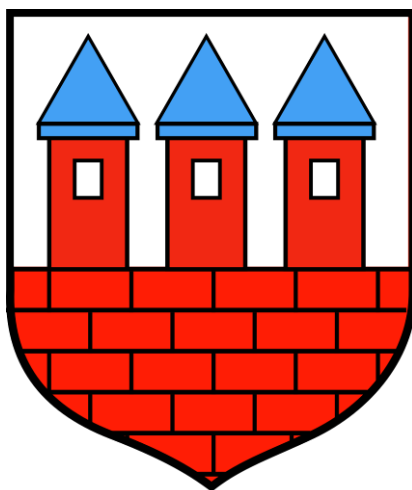
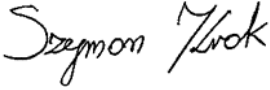

Prognoza oddziaływania na środowisko

miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Grabowiec

Grabowiec, 10.10.2023 r.

Zespół autorski:	mgr inż. Patrycja Kosyło – kierownik zespołu	 mgr inż. Patrycja Kosyło
	mgr Szymon Krok	

Spis treści

1. Wstęp	7
1.1. Podstawa formalno-prawna	7
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, a także powiązania z innymi dokumentami	7
3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości.....	8
3.1. Powiązania z innymi dokumentami	8
3.2. Główne cele sporządzenia planu	10
3.3. Zawartość projektowanego dokumentu.....	11
4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania	22
5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	23
6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	24
7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem	24
7.1. Geologia i geomorfologia.....	24
7.2. Surowce mineralne	25
7.3. Użytkowanie gruntów	25
7.4. Gleby	26
7.5. Warunki hydrologiczne	27
7.5.1. Wody powierzchniowe.....	27
7.5.2. Wody podziemne.....	29
7.6. Klimat i powietrze	31
7.7. Walory krajobrazowe	33
7.8. Różnorodność biologiczna	34
7.8.1. Szata roślinna	34
7.8.2. Fauna	35
7.9. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem	35
7.9.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione	35
7.9.2. Korytarze ekologiczne.....	37
8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	37
8.1. Gospodarka wodno-kanalizacyjna.....	37
8.2. Zagrożenie powodziowe.....	38
8.3. Zanieczyszczenie powietrza	38

8.4. Zagrożenia dla gleb	39
8.5. Zagrożenie osuwiskowe	39
8.6. Hałas.....	40
8.7. Gospodarka odpadami	40
8.8. Zagrożenia dla form ochrony przyrody	41
8.9. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych	42
9. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	42
10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	42
11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	43
11.1. Ocena oddziaływania na środowisko poszczególnych obszarów wyznaczonych w projektowanym dokumencie	45
11.2. Ocena oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska	58
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	65
13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	68
14. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	69
15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	69
Dokumenty i materiały źródłowe	73
Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	73
Spis rycin.....	75
Spis fotografii.....	76
Spis tabel	76

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Grabowiec, sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr XLVI/261/2022 Rady Gminy Grabowiec z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Grabowiec.

Podstawę prawną niniejszej prognozy stanowią:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie jest zgodny ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zamościu. Zakres prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, a także powiązania z innymi dokumentami

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce, między innymi poprzez wprowadzenie odpowiednich aktów prawnych w tym ustaw i rozporządzeń.

W projektowanym planie oraz przy ocenie oddziaływania na środowisko, uwzględniono cele zawarte w dokumentach o znaczeniu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, w szczególności dotyczące:

- działań na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, zawarte w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, transponującej cele z dokumentów międzynarodowych do prawa polskiego – ustalenia planu uwzględniają:

- zasadę zrównoważonego rozwoju poprzez przeznaczenie na cele budowlane obszarów o przeciętnych walorach przyrodniczych i stosowaniu rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska;
 - przystosowanie do zmian klimatycznych poprzez przeznaczenie terenu pod rozwój odnawialnych źródeł energii;
 - ochronę bioróżnorodności poprzez zachowanie najcenniejszych terenów zadrzewionych;
- zapewnienia zrównoważonego i harmonijnego rozwoju województwa poprzez ochronę wód podziemnych i powierzchniowych; przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych; przeciwdziałania wkraczaniu zabudowy rekreacyjno-wypoczynkowej na tereny leśne i łąkowe; przestrzegania zasady minimalizowania kolizji i konfliktów przestrzennych, polegającej na wyborze rozwiązań neutralnych przyrodniczo, a w przypadku ich braku rozwiązań najmniej kolizyjnych; wzbogacania i racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi, uwzględniając potrzeby przyszłych pokoleń; utrzymania walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu; wzmocnienia stabilności środowiska przyrodniczego – zgodnie z wytycznymi *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego* – w planie uwzględniono powyższe zasady;
 - utrzymania norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych - ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – niewprowadzanie przeznaczeń i obiektów mogących obniżyć jakość gleby w stopniu znaczącym;
 - ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych - ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Ramowa Dyrektywa Wodna, Program wodno-środowiskowy kraju, Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – w planie uwzględniono konieczność ochrony wód podziemnych i powierzchniowych;
 - utrzymania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej;
 - ochrony korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych, różnorodności biologicznej – Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej, która jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. (Rio de Janeiro), Dyrektywa Siedliskowa oraz Dyrektywa Ptasia – w planie zachowane zostają najcenniejsze obszary przyrodnicze.

Ustalenia planu umożliwiają prowadzenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem działań i celów wyznaczonych w dokumentach strategicznych, w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego.

3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości

3.1. Powiązania z innymi dokumentami

Do najważniejszych dokumentów o charakterze strategicznym, z którymi powiązany jest projekt przedmiotowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaliczono:

*Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020
z perspektywą do roku 2030*

Dokument wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach NATURA 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wyróżniono w nim 6 celów, których realizacja ma być jednocześnie realizacją celu głównego strategii jakim jest *zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu*. W ramach celów szczegółowych określono konkretne kierunki działań, mające pomóc w ich osiągnięciu. Niektóre z nich są realizowane w ramach przedmiotowego planu.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

PZPWM w wymiarze ogólnym wyznacza ogólną wizję zagospodarowania przestrzennego małopolski oraz kierunki polityki przestrzennej, do których należą: poprawa struktury przestrzennej i zmniejszanie różnic wewnątrzregionalnych, kształtowanie przestrzeni rolniczej i terenów wiejskich, wzmocnienie systemu ochrony zasobów przyrodniczych oraz poprawa gospodarki środowiskiem, działania na rzecz jakości krajobrazu, architektury i ochrony środowiska kulturowego, podniesienie atrakcyjności turystycznej województwa, rozwój systemów transportu, rozwój infrastruktury technicznej, obronność i ryzyka związane z wystąpieniem sytuacji kryzysowych. Dodatkowo dokument wyznacza kierunki polityki przestrzennej w układzie terytorialnym w podziale na obszary funkcjonalne. Gmina Grabowiec należy do Obszaru funkcjonalnego rozwoju gospodarki żywnościowej (roślinnej rolniczej przestrzeni produkcyjnej).

Dla Obszary funkcjonalnego rozwoju gospodarki żywnościowej określone zostały cele i zasady zagospodarowania przestrzennego. Priorytetem rozwojowym jest optymalne wykorzystanie potencjału produkcyjnego gleb oraz aktywizacja gospodarcza poprzez rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego. Natomiast do wyznaczonych zasad należą:

- *utrzymanie w użytkowaniu rolniczym gleb o najwyższej przydatności dla produkcji roślinnej,*
- *utrzymanie trwałych użytków zielonych dla przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych,*
- *wzbogacanie przyrodnicze agroekosystemów poprzez fitomelioracje,*
- *dostosowanie struktury agrarnej do potrzeb wysokotowarowego rolnictwa,*
- *aktywna ochrona walorów krajobrazu kulturowego i dbałość o jakość przestrzenną zagospodarowania.*

W zakresie środowiska przyrodniczego, PZPWL wyznacza kierunki działania w podziale na cztery grupy zagadnień:

1. *Gospodarowanie zasobami naturalnymi:*

- a) *Racjonalne gospodarowanie ograniczonymi zasobami wód śródlądowych (powierzchniowych i podziemnych);*
- b) *Gospodarowanie złożami kopalin;*
- c) *Gospodarowanie zasobami glebowymi i leśnymi;*
- d) *Gospodarowanie zasobami uzdrowiskowymi;*
- e) *Gospodarowanie zasobami przyrodniczymi parków narodowych;*
- f) *Gospodarowanie w przestrzeni krajobrazowej.*

2. *Ochrona przyrody i kształtowanie środowiska:*
 - a) *Ochrona i kształtowanie Krajowego Systemu Obszarów Chronionych;*
 - b) *Zapewnienie spójności i ciągłości przestrzeni przyrodniczej;*
 - c) *Ochrona walorów przyrody ożywionej;*
 - d) *Ochrona przyrody nieożywionej.*
3. *Odporność środowiska:*
 - a) *Zwiększanie odporności środowiska na zagrożenia naturalne (ekstremalne).*
4. *Jakość środowiska:*
 - a) *Poprawa warunków aerosanitarnych;*
 - b) *Poprawa warunków hydrosanitarnych;*
 - c) *Poprawa klimatu akustycznego i ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych;*
 - d) *Rewaloryzacja obszarów o zdegradowanym środowisku przyrodniczym.*

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Grabowiec uwzględnia zapisy PZPWL dotyczące ochrony przyrody – wskazuje kierunki kształtowania zagospodarowania terenów z wyszczególnieniem ochrony jego elementów. Dostosowano zagospodarowanie przestrzenne do cech naturalnych, predyspozycji, walorów i odporności środowiska na antropopresję i zapewniono spójność oraz ciągłość przestrzeni przyrodniczej.

Strategia Rozwoju Gminy Grabowiec na lata 2015-2025

Strategia Rozwoju Gminy Grabowiec została przyjęta uchwałą nr XII/60/2016 Rady Gminy Grabowiec z dnia 29 lutego 2016 r. Dokument określa wizję: Gmina Grabowiec w 2020 roku to miejsce atrakcyjne dla mieszkańców i turystów, promujące przedsiębiorczość i przyjazne dla środowiska naturalnego oraz misję: Stworzenie mieszkańcom gminy najlepszych warunków do życia i rozwój infrastruktury, usług publicznych oraz wszechstronny rozwój gospodarki. Strategia wskazuje cele strategiczne i operacyjne, a także konkretne zadania, które mają pomóc w osiągnięciu zaplanowanych celów.

Projekt planu uwzględnia między innymi: cel. 1.1 Rozbudowa infrastruktury technicznej w gminie Grabowiec, cel 1.2 wykorzystanie potencjału gminy Grabowiec w zakresie odnawialnych źródeł energii i promocji gospodarki niskoemisyjnej.

3.2. Główne cele sporządzenia planu

Projekt planu miejscowego został sporządzony z uwagi na liczne wnioski jakie wpłynęły do Urzędu Gminy Grabowiec o sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Realizacja planu jest możliwa z uwagi na zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grabowiec. Wynika ona z konieczności uściślenia polityki przestrzennej gminy i dostosowania jej do realnych potrzeb i możliwości rozwoju przestrzennego gminy oraz społeczności lokalnej. Przyjęcie planu umożliwi inwestorom realizację zaplanowanych inwestycji.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń dokumentu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

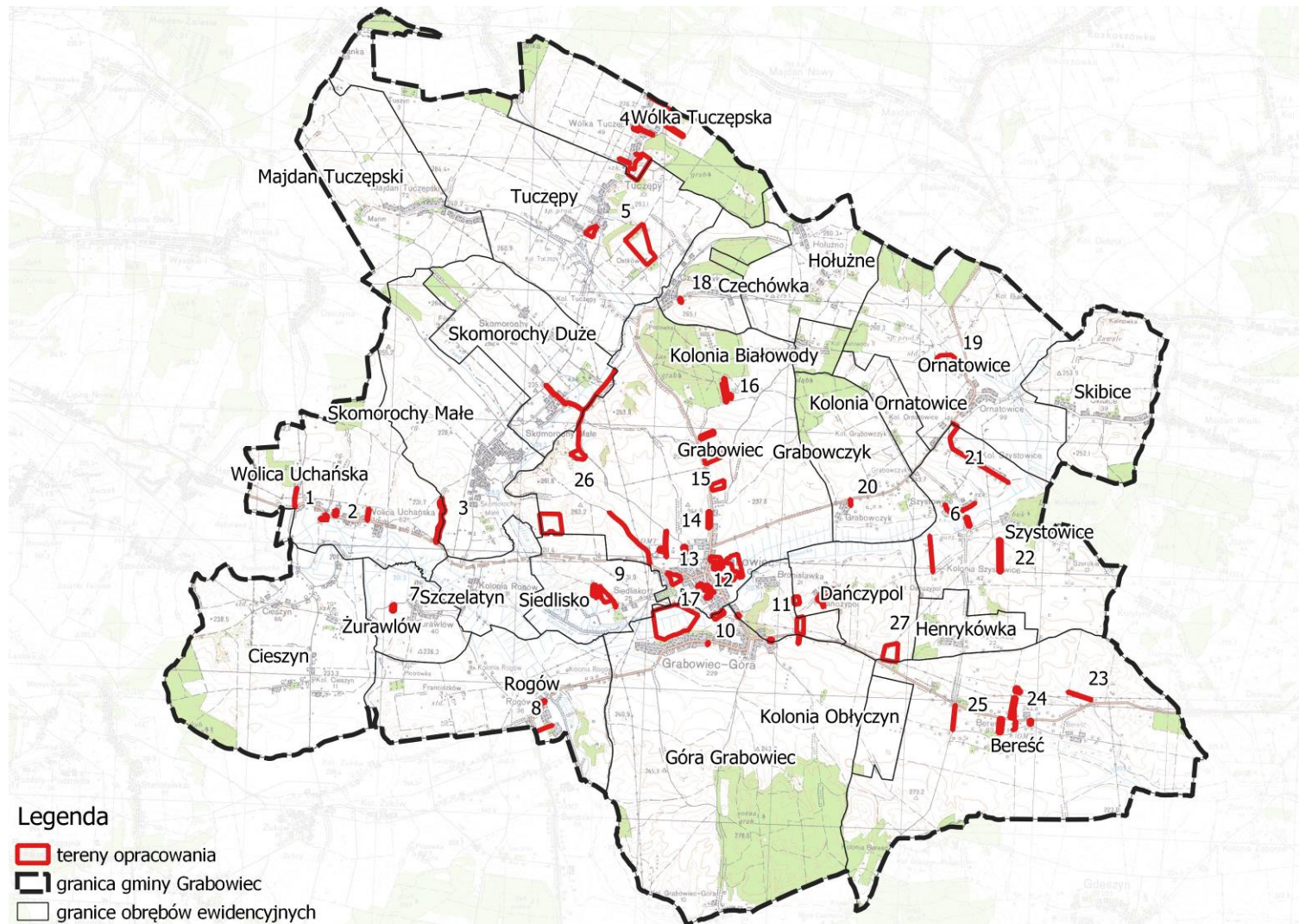
3.3. Zawartość projektowanego dokumentu

Granice terenu opracowania zostały określone w uchwale nr XLVI/261/2022 Rady Gminy Grabowiec z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Grabowiec. Gmina Grabowiec zajmuje powierzchnię ok. 128,9 km². Leży w północno-wschodniej części powiatu zamojskiego, w województwie lubelskim. Od stolicy województwa – miasta Lublin dzieli ją odległość ok. 80 km. W granicach gminy znajduje się 26 obrębów ewidencyjnych: Bereść, Bronisławka, Cieszyn, Czechówka, Dańczypol, Góra Grabowiec, Grabowczyk, Grabowiec, Henrykówka, Hołużne, Kolonia Białowody, Kolonia Obłyczyn, Kolonia Ornatowice, Majdan Tuczępski, Ornatowice, Rogów, Siedlisko, Skibice, Skomorochy Duże, Skomorochy Małe, Szczelatyn, Szystowice, Tuczępy, Wolica Uchańska, Wólka Tuczępska i Żurawłów.

Według danych GUS w 2022 roku gminę zamieszkiwało 3 601 osób. W porównaniu do lat poprzednich obserwowano stały, coroczny spadek liczby mieszkańców oraz gęstości zaludnienia gminy, która wyniosła ok. 28 os/km². Z uwagi na korzystne warunki glebowe, znaczna część obszaru opracowania ma charakter rolniczy. Grunty I-III klasy bonitacyjnej zajmują znaczną część powierzchni gminy Grabowiec.

W Gminie Grabowiec dominują grunty rolnicze. Użytki rolne stanowią aż 81% całkowitej powierzchni. Łąki stanowią 11% powierzchni gminy i zlokalizowane są głównie w jej zachodniej części. Pastwiska stanowią 1% powierzchni. Grunty leśne i zadrzewione zajmują 7%. Pozostałą powierzchnię zajmują tereny zabudowy, przeważnie zagrodowej.

Obszary planu zlokalizowane są w obrębach ewidencyjnych: Bereść, Bronisławka, Czechówka, Dańczypol, Góra Grabowiec, Grabowczyk, Grabowiec, Ornatowice, Rogów, Siedlisko, Skomorochy Duże, Szystowice, Tuczępy, Wolica Uchańska, Wólka Tuczępska, Żurawłów, a w ich granicach występują zadrzewienia, użytki rolne, a także obszary zabudowane i zainwestowane. Rozmieszczenie terenów opracowania prezentuje Ryc. 1. W celu ułatwienia charakterystyki obszarów w prognozie została przyjęta numeracja.

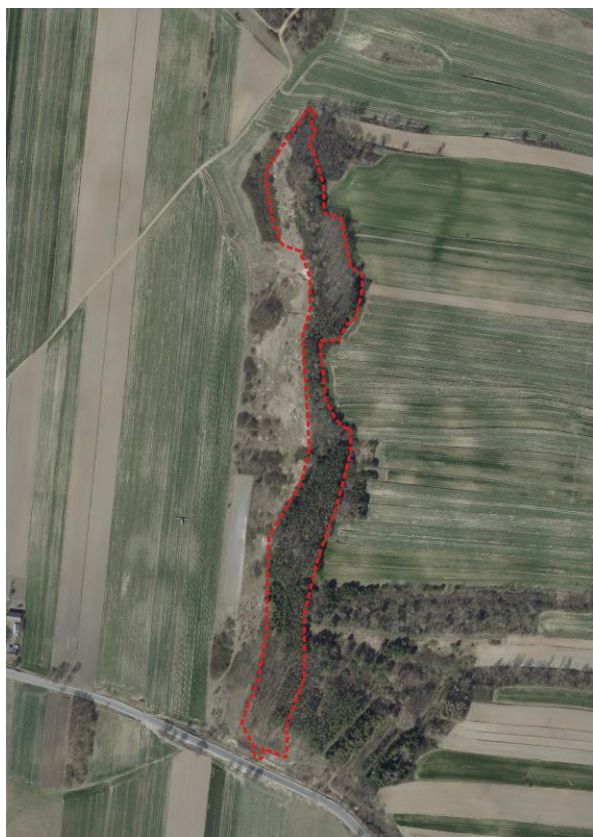
Ryc. 1 Obszary miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Grabowiec

**Ryc. 2 Obszar opracowania w obrębie Wolica Uchańska
(nr 1)**

**Ryc. 3 Obszary opracowania w obrębie Wolica Uchańska
(nr 2)**

**Ryc. 4 Obszar opracowania w obrębie Wolica Uchańska
(nr 3)**

**Ryc. 5 Obszary opracowania w obrębie Wólka Tuczeńska
(nr 4)**

**Ryc. 6 Obszary opracowania w obrębie Tuczępy
(nr 5)**

**Ryc. 7 Obszar opracowania w obrębie Szyszowice
(nr 6)**

**Ryc. 8 Obszar opracowania w obrębie Żurawłów
(nr 7)**

**Ryc. 9 Obszary opracowania w obrębie Rogów
(nr 8)**

**Ryc. 10 Obszary opracowania w obrębie Siedlisko
(nr 9)**

**Ryc. 11 Obszar opracowania w obrębie Góra Grabowiec
(nr 10)**

**Ryc. 12 Obszary opracowania w obrębie Góra Grabowiec,
Bronisławka, Dańczypol (nr 11)**

**Ryc. 13 Obszary opracowania w obrębie Bronisławka, Grabowiec
(nr 12)**

**Ryc. 14 Obszar opracowania w obrębie Grabowiec
(nr 13)**

**Ryc. 15 Obszary opracowania w obrębie Grabowiec
(nr 14)**

**Ryc. 16 Obszary opracowania w obrębie Grabowiec
(nr 15)**

**Ryc. 17 Obszary opracowania w obrębie Grabowiec
(nr 16)**

**Ryc. 18 Obszar opracowania w obrębie Góra Grabowiec
(nr 17)**

**Ryc. 19 Obszar opracowania w obrębie Czechówka
(nr 18)**

**Ryc. 20 Obszar opracowania w obrębie Ornatowice
(nr 19)**

**Ryc. 21 Obszary opracowania w obrębie Grabowczyk
(nr 20)**

**Ryc. 22 Obszary opracowania w obrębie Szystowice
(nr 21)**

**Ryc. 23 Obszar opracowania w obrębie Szystowice
(nr 22)**

**Ryc. 24 Obszar opracowania w obrębie Bereść
(nr 23)**

**Ryc. 25 Obszary opracowania w obrębie Bereść
(nr 24)**

**Ryc. 26 Obszar opracowania w obrębie Bereść
(nr 25)**

**Ryc. 27 Obszary opracowania w obrębie Grabowiec, Skomorochy
Duże (nr 26)**

**Ryc. 28 Obszar opracowania w obrębie Dańczypol
(nr 27)**

W granicach planu wyznaczono tereny o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

Symbol	Przeznaczenie podstawowe	Przeznaczenie uzupełniające	Przeznaczenie wykluczone
MNW	teren zabudowy mieszkaniowej	-	-

	jednorodzinnej wolnostojącej		
MNW-U	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług	parkingi, zieleni urządzona	• teren usług handlu wielkopowierzchniowego, • teren usług nauki i edukacji, • teren usług sportu i rekreacji, • teren usług kultury i rozrywki, • teren usług kultury religijnej, • teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego, • teren usług administracji
U	teren usług	parkingi, zieleni urządzona	• teren usług handlu wielkopowierzchniowego, • teren usług kultury religijnej
US	teren usług sportu i rekreacji	parkingi, zieleni urządzona	-
PEF	teren elektrowni słonecznej	W ramach przeznaczenia terenu dopuszcza się związane z tym przeznaczeniem: • budynki zaplecza technicznego, • zbiorniki wodne służące retencjonowaniu wód opadowych, • zieleni izolacyjną i urządzoną, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, w tym także przetwornice prądowe i stacje transformatorowe, • dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i miejsca postojowe;	-
1U-P, 2U-P, 4U-P, 5U-P	teren usług lub produkcji	parkingi, zieleni urządzona	• teren usług handlu wielkopowierzchniowego, • teren usług turystyki i gastronomii, • teren usług zdrowia i pomocy społecznej, • teren usług nauki i edukacji, • teren usług sportu i rekreacji, • teren usług kultury i rozrywki, • teren usług kultury religijnej, • teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego, • teren usług administracji, • teren elektrowni wiatrowej, • teren przemysłu portowego
3U-P	teren usług lub produkcji	parkingi, zieleni urządzona, dopuszcza się lokalizację Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	• teren usług handlu wielkopowierzchniowego, • teren usług turystyki i gastronomii, • teren usług nauki i edukacji, • teren usług sportu i rekreacji,

			• teren usług kultury i rozrywki, • teren usług kultu religijnego, • teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego, • teren usług administracji, • teren elektrowni wiatrowej, • teren przemysłu portowego
KDZ	teren drogi zbiorczej	-	-
KDL	teren drogi lokalnej	-	-
KDD	teren drogi dojazdowej	-	-
KR	teren komunikacji drogowej wewnętrznej	-	-
IW	teren wodociągów	W ramach przeznaczenia terenu dopuszcza się związane z tym przeznaczeniem: • obiekty administracyjne związane z pełnioną funkcją, • zieleń izolacyjną i urządzoną, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, • dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i miejsca postojowe;	-
RN	teren rolnictwa z zakazem zabudowy	-	-
RZ	teren zabudowy związanej z rolnictwem	parkingi, usługi handlu związane z prowadzonym gospodarstwem, w ramach przeznaczenia podstawowego dopuszcza się budynki garażowe	teren wielkotowarowej produkcji rolnej
RZM	teren zabudowy zagrodowej	w ramach przeznaczenia podstawowego dopuszcza się budynki garażowe	-
1WS, 2WS, 3WS, 4WS	teren wód powierzchniowych śródlądowych	zieleń naturalna, zadrzewienia i zakrzewienia, plaża, dopuszcza się lokalizowanie pomostów, przystani, grobli, mostów, przepustów oraz budowli hydrotechnicznych, budowli i urządzeń służących turystyce, sportom wodnym i rybackim w tym kąpielisk, a także budowli hydrotechnicznych służących hodowli ryb	-
5WS, 6WS, 7WS	teren wód powierzchniowych śródlądowych	dopuszcza się realizację budowli hydrotechnicznych, kładek, przepustów oraz	-

		mostów	
L	teren lasu	dopuszcza się realizację szlaków turystycznych w ramach istniejących dróg śródleśnych	
ZN	teren zieleni naturalnej	-	-
ZP	teren zieleni urządzonej	parkingi, ciągi piesze i rowerowe, dopuszcza się lokalizowanie terenowych obiektów sportu i rekreacji	-
CZ	teren cmentarza zamkniętego	-	-

Na obszarze planu w terenach oznaczonych symbolami U-P i PEF umożliwia się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu farm fotowoltaicznych lub biogazowni, o mocy przekraczającej 500kW. W związku z powyższym wyznacza się strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Wszelkie ponadnormatywne oddziaływania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu farm fotowoltaicznych lub biogazowni, o mocy przekraczającej 500kW, nie mogą przekroczyć granic strefy ochronnej.

Farmy fotowoltaiczne oraz biogazownie zaliczają się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się między innymi zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż:

- a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej.

4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowych uwarunkowań środowiskowych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości, analizy dostępnych opracowań planistycznych oraz dokumentów na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także informacji udostępnionych przez instytucje naukowe i państwowe. Uwzględniono zapisy oraz wytyczne zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym dla przedmiotowego terenu, a także cele najważniejszych dokumentów o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Informacje zawarte w prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości planu oraz etapu przyjęcia dokumentu w procesie opracowania projektów dokumentów powiązanych z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

W prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Opracowanie przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej. Część graficzna została ujęta w tekście w formie schematów i zestawień.

Opracowanie zostało podzielone na trzy główne części. Pierwsza zawiera opis podstawy formalno-prawnej, zestawienie materiałów źródłowych oraz metod pracy i analiz skutków ustaleń projektowanego dokumentu, przedstawienie celów, a także omówienie oddziaływania transgranicznego.

W części drugiej scharakteryzowano środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru, przedstawiono wyniki monitoringu środowiska oraz zidentyfikowano główne zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Część trzecia objęła analizę i ocenę oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska. Przeanalizowano wpływ wprowadzonych zapisów na przyrodniczy system gminy. Omówiono skutki środowiskowe zapisów planu na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Przedstawiono rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu.

W niniejszym opracowaniu w szczególności określono, przeanalizowano i oceniono istniejące problemy ochrony środowiska, dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody z naciskiem na Skierbieszowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną oraz Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Dolina Wolicy” PLH060058, a także na system przyrodniczy gminy Grabowiec.

W prognozie uwzględniono oddziaływania ustaleń planu na tereny zalesione i zadrzewione, szpalery i zieleń urządzoną oraz pojedyncze drzewa i zakrzaczenia. Przeanalizowano wpływ zapisów dokumentu na krajobraz rolniczy z terenami upraw rolnych i użytków zielonych.

Przeanalizowano możliwość wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko, wynikającego z projektowanego przeznaczenia na zdrowie i życie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska. Oceniono oddziaływanie na wody, a także na cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, zawartych w *Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły* (2022).

Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem planu, co umożliwiło prowadzenie na bieżąco weryfikacji i dokonywanie zmian ustaleń projektowanego dokumentu, w celu wyeliminowania niekorzystnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze.

5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków zapisów projektu planu będzie odbywała się w ramach monitoringu prowadzonego przez Radę Gminy Grabowiec w formie analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzanego przez GIOŚ i inne instytucje. Wyniki będą prezentowane w corocznych raportach publikowanych w formie

ogólnodostępnej. Systematyczny monitoring głównych elementów środowiska przyrodniczego tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony a także zmian w strukturze przestrzennej gminy.

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W projekcie planu nie zakłada się realizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko sąsiadujących państw. Odległość od granic gminy do najbliższej położonej granicy z Ukrainą wynosi ok. 30 km.

7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem

7.1. Geologia i geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym (Richling i in. 2021) gmina Grabowiec położona jest w granicach Wyżyny Lubelskiej, w obrębie mezoregionu Działy Grabowieckie (343.18).

Pod względem tektonicznym gmina Grabowiec znajduje się w brzeżnej części platformy wschodnioeuropejskiej, w obrębie rowu mazowiecko-lubelskiego. Przeważającą część gminy, zarówno wierzchowiny jak i w znacznym stopniu tarasy nadzalewowe, pokrywają lessy oraz pokrywy piaszczystych mułków lessopodobnych osadzone podczas zlodowaceń północnopolskich. Lessy, których miąższość osiąga 20 m, zalegają na zdenurowanej i bardzo urozmaiconej pod względem rzeźby powierzchni podczwartorzędowej, wykształconej na skałach kredowych.

W czasie zlodowacenia Wisły w dolinach rzecznych powstał taras nadzalewowy, zbudowany z piasków oraz mułków piaszczystych, o wysokości do 10 m nad poziom rzek. Dna współczesnych dolin – taras zalewowy wyścielają holocenijskie piaski, na których zalegają mułki (mady), zazębiające się z torfami niskimi. Suche doliny wypełniają piaski i mułki deluwialne, powstałe w wyniku akumulacji rozmywanych pokryw lessowych.

Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski, w granicach analizy występują:

- Lessy pochodzące ze Zlodowacenia Wisły lub Stadiału środkowego,
- Namuły torfiaste z Holocenu,
- Torfy niskie z Holocenu,
- Mułki i piaski stożków napływowych z Holocenu,
- Piaski i mułki (mady) rzeczne tarasów zalewowych z Holocenu,
- Piaski i mułki deluwialne z Holocenu,
- Piaski pyłowate i mułki deluwialne z Czwartorzędu.

Obszar gminy Grabowiec posiada urozmaiconą rzeźbę terenu, ukształtowaną głównie przez akumulacje eoliczną i rzeczną oraz erozję. Dominującymi formami są wierzchowiny lessowe, równiny denudacyjne, a także tarasy rzeczne. Różnorodność form terenu związana jest z położeniem gminy na pokrytym lessem garbie kredowym, który łatwo ulega erozji oraz na wierzchowie lessowej. Obszar Działów Grabowieckich jest silnie narażony na erozję wodną powierzchniową i wąwozową. Działy Grabowieckie, ze względu na bardzo dobre warunki glebowe, są regionem rolniczym. Obszary analizy

są zlokalizowane zarówno w granicach wierzchowiny lessowej płaskiej lub falistej, jak również doliny rzecznej. Tereny obejmują też zbocza dolin, wąwozy i suche dolinki. W dolinach rzecznych mogą występować utrudnione warunki dla budownictwa. Tereny położone na wierzchowinach w większości charakteryzują się dobrym podłożem budowlanym.

7.2. Surowce mineralne

Gmina Grabowiec położona jest w południowej części Lubelskiego Zagłębia Węglowego – rejon węglowy Kumów. Zawiera on pokłady węgla w formacji dęblińskiej i rzadziej w lubelskiej, o zróżnicowanej zasobności. W północnej części gminy (obszary opracowania w Wólce Tuczępskiej i Tuczępach) występują prognostyczne złoża węgla kamiennego. Węgloność wynosi od 2–8 m przy grubości nadkładu od 500 do 800 m. Złoża węgla na tym obszarze nie przedstawiają większej wartości gospodarczej. Mogą być traktowane jako złoża rezerwowe. Eksploatacja surowców w obszarze gminy Grabowiec jest dodatkowo niewskazana, ze względu na zagrożenie naruszenia stosunków wodnych, zwiększenia erozji oraz występowanie gleb wysokich klas bonitacyjnych.

W gminie występują 2 obszary perspektywiczne torfów. Ich fragment mieści się w zasięgu obszarów opracowania z załącznika nr 12 w Grabowcu. Zlokalizowane są one w dolinie Kalinówki pomiędzy Grabowcem a Szystowicami oraz w dolinie Wolicy u zbiegu z Kalinówką w pobliżu Kolonii Rogów. Złoża te nie zostały ujęte w skład potencjalnej bazy zasobowej ze względów rolniczych i gospodarczych.

W granicach opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych, ani tereny i obszary górnicze.

7.3. Użytkowanie gruntów

W Gminie Grabowiec dominują grunty rolnicze. Użytki rolne stanowią aż 81% całkowitej powierzchni. Przeważają grunty orne. Najczęściej uprawia się tu zboża (pszenica), rośliny przemysłowe, ziemniaki, buraki cukrowe i rzepak oraz inne warzywa. Łąki stanowią 11% powierzchni gminy i zlokalizowane są głównie w jej zachodniej części. Pastwiska stanowią 1% powierzchni. Grunty leśne i zadrzewione zajmują 7%. Większa część to lasy glebochronne, stabilizujące gleby podlegające erozji wąwozowej. Lasy pokrywają głównie południową część gminy. Są to lasy grabowe, dębowe, rzadziej brzozowe. Pozostałą powierzchnię zajmują tereny zabudowy, przeważnie zagrodowej.

W obszarach planu użytkowanie terenów jest zróżnicowane. Na ogół zlokalizowane są one w obrębie lub sąsiedztwie wykształconych struktur osadniczych. Ich część obejmuje grunty już zabudowane i zurbanizowane (fragmenty obszarów: 1, 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27). Znaczną część w ich obrębie stanowią grunty pod drogami. Ponadto w granicach obszarów opracowania występują użytki rolne (grunty orne, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty pod stawami, nieużytki). Fragmenty lasów znajdują się w granicach obszaru nr 4. Ponadto w obszarze nr 3 mieszczą się grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych.

Fot. 1 Obszary użytkowane rolniczo w granicach opracowania

Fot. 2 Zabudowa zagrodowa w granicach opracowania

7.4. Gleby

Gmina Grabowiec charakteryzuje się korzystnymi uwarunkowaniami glebowymi dla rozwoju rolnictwa, na które wpływają klimat, podłoże skalne i rzeźba terenu. Pokrywa glebowa gminy wyróżnia się bardzo wysoką bonitacją. Na 81% gruntów ornych w gminie, gleby klas I–III zajmują aż 77%. Gleby klasy I mają udział 5,3%, gleby klasy II – 23,3%, a klasy III – 48,4%. Dominują gleby bardzo dobre - czarnoziemy oraz dobre - gleby brunatne. Gleby te należą do najbardziej urodzajnych w kraju.

Zachodnia część gminy charakteryzuje się glebami płowymi w kompleksie z brunatnymi, które zostały wytworzone na lessach. W części wschodniej, poniżej rzeki Kalinówka, wykształciły się również gleby brunatne w kompleksie z płowymi.

Większość obszarów opracowania leży na glebach chronionych klas I–III.

7.5. Warunki hydrologiczne

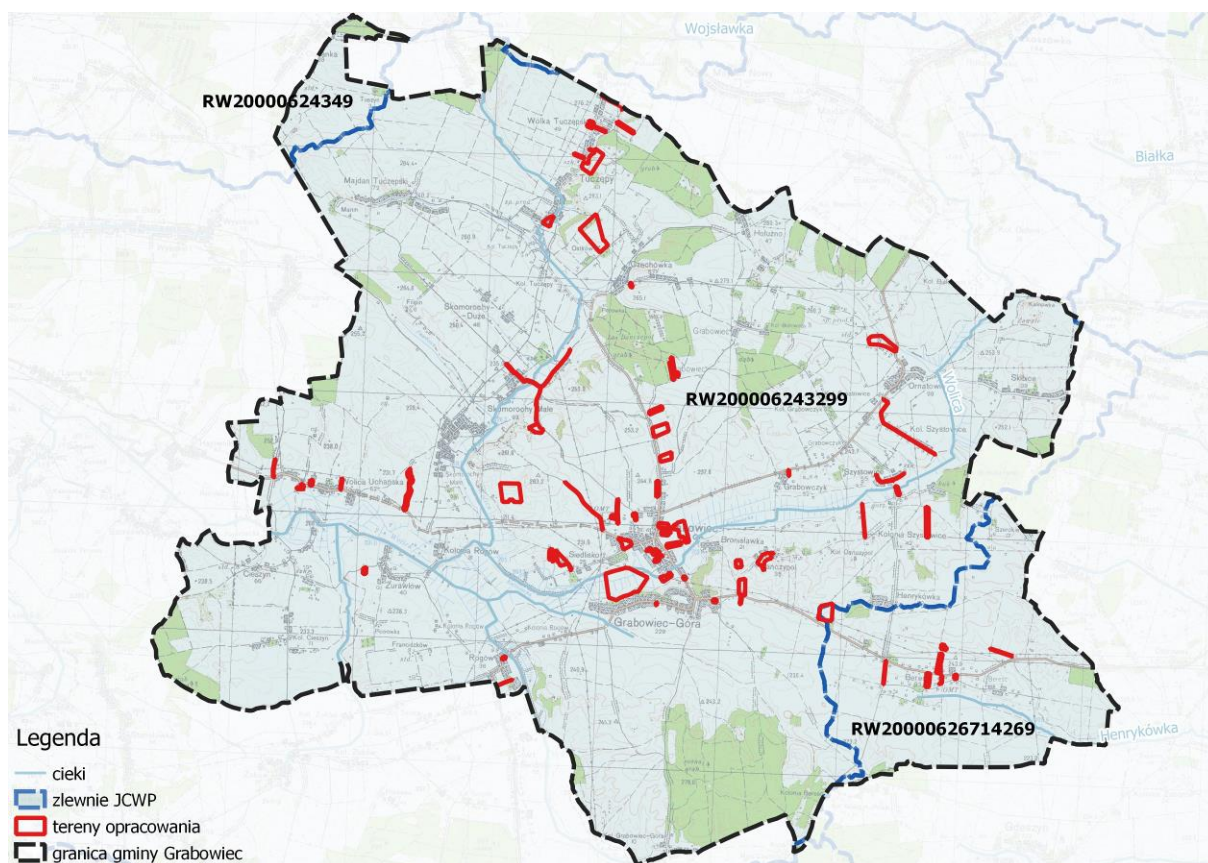
7.5.1. Wody powierzchniowe

Gmina Grabowiec jest położona w dorzeczu Bugu i Wieprza. Przepływające przez teren główne rzeki, Wolica i Kalinówka, należą do prawobrzeżnych dopływów Wieprza. Jedynie południowo-zachodnia część gminy należy do zlewni Henrykówka, dopływu Bugu.

Wolica mierzy 42 km długości, jej dorzecze położone jest we wschodniej części Wyżyny Lubelskiej, w subregionie Działy Grabowieckie. Przebieg rzeki w północnej części gminy prowadzi z północy na południe, w okolicy Szczelatyna uchodzi do niej Kalinówka, a następnie płynie w kierunku zachodnim. Rzeka bierze początek ze źródła w Wólce Tuczępskiej, jej średni spadek to 1,78%. Główną cechą dorzecza jest silny podział erozyjny terenu, dolina cieków mocno wcina się w lessową powierzchnię wierzchowinową. Szerokość koryta wynosi ok. 3 m, cechuje go niewielki spadek 0,6%. Zachodni odcinek rzeki został objęty specjalnym obszarem ochrony siedlisk Natura 2000 PLH060058 Dolina Wolicy (poza obszarami opracowania).

Kalinówka, dopływ Wolicy o długości 12,2 km, przebiega przez wschodnią część gminy w wąskim korycie, ze wschodu na zachód.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu dwóch jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Na terenie JCWP Wolica zlokalizowana jest większość obszarów objętych opracowaniem. W granicach JCWP Henrykówka leżą obszary nr 23, 24, 25 oraz część nr 27.

Ryc. 29 Jednolite części wód powierzchniowych

Stan wód powierzchniowych

Obszary opracowania znajdują się w zasięgu dwóch jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Charakterystykę JCWP przedstawia poniższa tabela.

Tab. 1. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na obszarze opracowania

Nazwa	Kod	Stan/Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Aktualny stan	Cele środowiskowe
Wolica	RW200006243299	umiarkowany	brak danych	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; dobry stan chemiczny
Henrykówka	RW20000626714269	umiarkowany	brak danych	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla

					migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; dobry stan chemiczny
--	--	--	--	--	---

Dla JCWP Wolica (RW200006243299) zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Dla JCWP zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO. Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

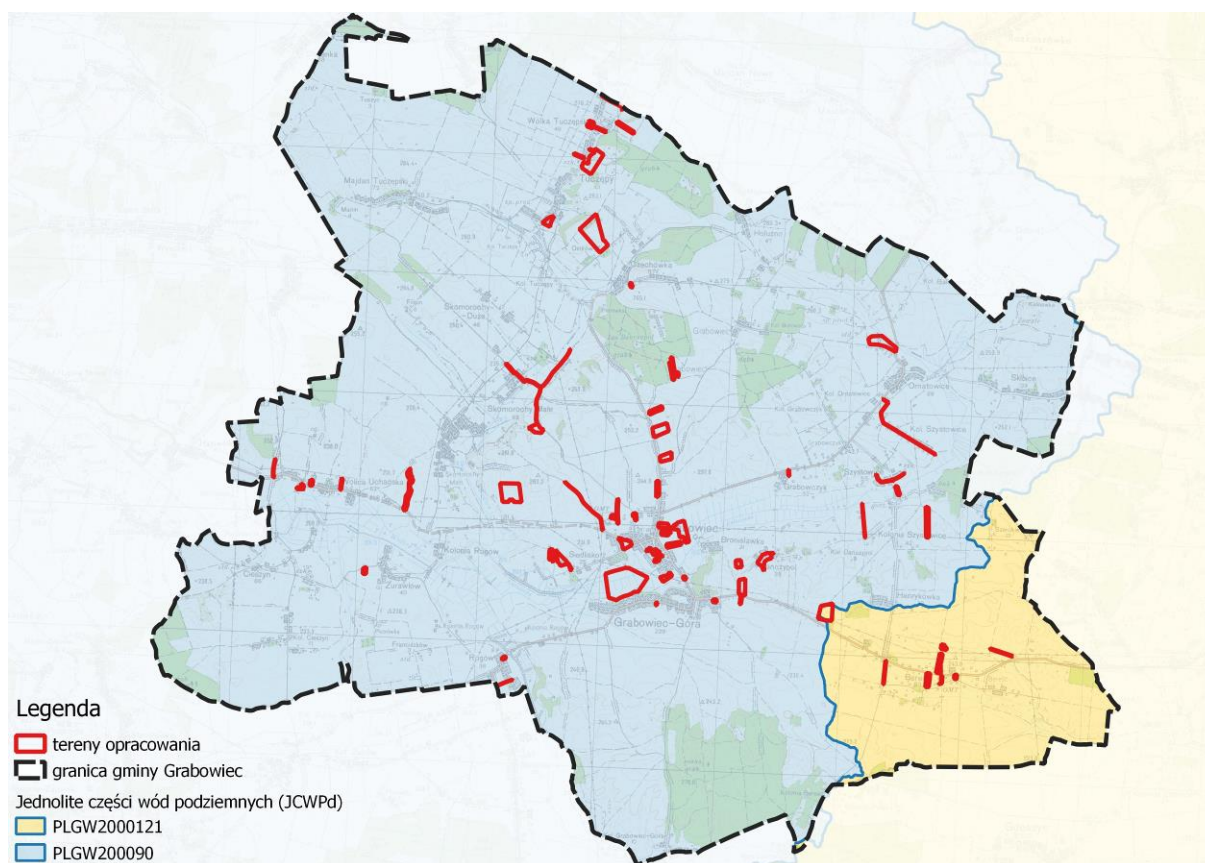
Dla JCWP Henrykówka (RW20000626714269) zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: OWO. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Dla JCWP zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C. Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

7.5.2. Wody podziemne

Według hydrogeostrukturalnego podziału Polski Gmina Grabowiec jest położona w obrębie regionu IX lubelsko – podlaskiego, natomiast zgodnie z podziałem na regiony wodne zaliczana jest do Regionu Środkowej Wisły. Gmina leży na pograniczu dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): PLGW200090 (nr 90) i PLGW2000121 (nr 121). Większość obszarów analizy zlokalizowana jest na terenie PLGW200090. Jedynie obszary nr 23, 24, 25 oraz część nr 27 leżą w zasięgu PLGW2000121.

JCWPd nr 90 ma powierzchnię 4912,12 km². Strefa aktywnej wymiany wód w obrębie kredy górnej sięga 100–150 m p.p.t. Z tą strefą związane są użytkowe poziomy wodonośne.

JCWPd nr 121 ma powierzchnię 3033,55 km². Posiada dwa piętra wodonośne – czwartorzędowe oraz kredowe. Miąższość czwartorzędowej warstwy wodonośnej waha się od 5,5 m do 71,5 m, natomiast trzeciorzędowej od 0,1 m do 256 m. Krążenie wód podziemnych odbywa się systemem połączonych szczelin. Zwierciadło wód podziemnych analizowanego obszaru na przeważającym terenie ma charakter swobodny. W dolinach rzek, gdzie brak jest utworów izolujących poziom kredowy, występuje w łączności hydraulicznej z poziomem czwartorzędowym.

Ryc. 30 Jednolite części wód podziemnych

Gmina Grabowiec znajduje się również w granicach GZWP nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość). Jest to górnokredowy, porowo-szczelinowy zbiornik mający powierzchnię 9051 km² i zwierciadło wody zalegające na poziomie od 15 do 50 m p.p.t. Jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 1 099 600 m³/d. GZWP nr 407 Niecka Lubelska w części południowej (wyżynnej), w zasięgu której położona jest gmina Grabowiec, charakteryzuje się brakiem izolacji poziomu głównego piętra użytkowego, stąd dominuje tutaj intensywne zasilanie infiltracyjne, którego wartość osiąga nawet 30–35%. Istotną rolę w zasilaniu pełni nadkład lessowy. Z uwagi na odkryty charakter zbiornika w szczególności w jego centralnej i południowej części jest on narażony na infiltrację zanieczyszczeń. Ich głównym źródłem są tereny nieskanalizowane, oczyszczalnie ścieków, magazyny paliw, składowiska odpadów, drogi i linie kolejowe, fermy hodowlane oraz obszary intensywnej produkcji rolniczej. Wyznaczony więc został obszar ochronny zbiornika o powierzchni ok. 7458 km². Zgodnie z Informatorem PSH wydanym w 2017 roku został on podzielony na 4 podobszary:

- A – tereny bardzo podatne na zanieczyszczenie, czas przepływu wody z powierzchni terenu do poziomu wodonośnego wynosi <5 lat. Obejmuje tereny płytkiego występowania utworów szczelinowych, gdzie zbiornik wód podziemnych jest praktycznie pozbawiony izolacji od powierzchni terenu;
- B – tereny podatne na zanieczyszczenie, czas przepływu wody wynosi 5–25 lat. Poziom zbiornikowy występuje pod nieprzepuszczalnymi osadami czwartorzędu, których miąższość jest stosunkowo niewielka i nie zapewnia wystarczającej izolacji zbiornika;
- C – obszary miejskie, do tego podobszaru włączono tereny położone w obrębie miast: Włodawa, Łęczna, Chełm, Rejowiec, Krasnystaw, Zamość, Tomaszów Lubelski, Hrubieszów;

- D – strefy ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych, które aktualnie obowiązują na obszarze GZWP nr 407.

Podobszar A zajmuje doliny cieków m.in. Kalinówki i Wolicy. Do podobszaru B zaliczono większą część obszaru Gminy Grabowiec, poza dolinami rzecznyymi.

Stan wód podziemnych

Gmina leży na pograniczu dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): PLGW200090 (nr 90) i PLGW2000121 (nr 121). Charakterystykę JCWPd przedstawia poniższa tabela.

Tab. 2. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na obszarze opracowania

Kod	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Cele środowiskowe	Odstępstwo
PLGW200090	dobry	dobry	dobry stan chemiczny i ilościowy	nie
PLGW2000121	dobry	dobry		nie

Charakterystyka stanu wód podziemnych GZWP 407 z podziałem na piętro kredowe i czwartorzędowe została przedstawiona w opracowaniu PSH *Dodatek do „Dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia stref ochronnych GZWP nr 407 (Chełm – Zamość) w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 Niecka lubelska (Chełm – Zamość)*. Analizę przeprowadzono w oparciu o dane z lat 1975–2015 w różnych punktach monitoringowych. Stwierdzono, że wody podziemne zbiornika kredowego są generalnie dobrej jakości. W większości przypadków wody te spełniają kryteria stawiane wodom przeznaczonym na cele pitne. Miejscami obserwuje się przekroczenia takich parametrów jak żelazo, mangan i amoniak, jednak ich podwyższone stężenia mają genezę geogeniczną i nie wskazują na zanieczyszczenia antropogeniczne z powierzchni terenu. Zbliżona jest charakterystyka wód piętra czwartorzędowego. Antropogeniczne zanieczyszczenia wód, objawiające się m.in. podwyższoną zawartością azotanów, siarczanów i chlorków, mają charakter punktowy i dotyczą pojedynczych studzien. Podwyższenie wartości niektórych elementów fizykochemicznych, w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych, skutkuje jednak obniżeniem klasy jakości, a w efekcie słabym stanem chemicznym w około 1/5 badanych punktów. Nie stwierdzono tu jednak wyraźnego wpływu działalności antropogenicznej o znaczeniu ponadlokalnym.

Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego, typ naturalnej izolacji oraz jej miąższość, a także rodzaj ognisk zanieczyszczeń i intensywność ich oddziaływania są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ocenę zagrożenia wód podziemnych. W rejonie opracowania został on uznany przeważnie za niski, jednak miejscowo średni (rejon obszarów nr 15), bardzo wysoki (częściowo obszary w centrum Grabowca nr 6, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 20, 26 oraz w zachodniej części gminy nr 1, 2, 7), wysoki (obszary w miejscowości Rogów – nr 8).

7.6. Klimat i powietrze

Obszar Gminy Grabowiec zlokalizowany jest w lubelsko-zamojskiej dzielnicy klimatycznej, charakteryzującej się dominacją wpływów kontynentalnych. Duży wpływ na klimat analizowanego terenu ma rzeźba terenu, głębokość zalegania wód gruntowych oraz obecność szaty roślinnej (głównie kompleksów leśnych). Cyrkulacja powietrza, zdominowana jest przez napływające masy powietrza polarno-morskiego oraz polarno-kontynentalnego. Stosunkowo rzadko napływa tu powietrze arktyczne oraz zwrotnikowe.

Średnie temperatury powietrza wahają się od 7,0–7,3°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec o temperaturze +17 do +18°C, najchłodniejszym - styczeń z temperaturą -4,0 do -5,0°C. Roczna amplituda temperatur wynosi >22°C. Na analizowanym terenie zimy są chłodne, trwają długo >90 dni, natomiast najniższa średnia dobowa temperatura w roku to -29°C.

Średnia opadów atmosferycznych na terenie gminy Grabowiec waha się pomiędzy 550 a 750 mm. Okresem kiedy deszcze występują najrzadziej są miesiące zimowe, głównie luty i marzec, natomiast najwięcej opadów notuje się w czerwcu (ponad 90 mm). Okres zalegania pokrywy śnieżnej jest zróżnicowany od 80–100 dni. Okres bezprzymrozkowy waha się od 132–160 dni. Negatywną cechą klimatu jest występowanie przymrozków gruntowych, które pojawiają się między 30 września a 5 października oraz między 20 a 30 kwietnia.

Obszar gminy leży w obrębie lubelskiego pasa gradowego (III strefa zagrożenia), co stanowi zagrożenie dla plonów (16–20% ryzyka plonów). Burze gradowe najczęściej pojawiają się w lipcu i sierpniu.

Na analizowanym terenie występują wiatry zachodnie oraz w mniejszym udziale wschodnie.

Obszar gminy charakteryzuje się najmniejszym zachmurzeniem w Polsce. Średnia, roczna wartość zachmurzenia waha się od 6,3–6,6 (w 11-stopniowej skali pokrycia nieba). Natomiast maksymalne usłonecznienie osiąga 46–50% usłonecznienia względnego i ma ono miejsce na przełomie sierpnia i września, a najniższe występuje w listopadzie i styczniu.

W okresie wegetacyjnym średnia wartość usłonecznienia względnego wynosi 46%.

Stan powietrza

W raporcie za 2022 rok Główny Inspektorat Ochrony Środowiska opublikował wyniki monitoringu stężenia substancji mających wpływ na stan powietrza. Zgodnie z przyjętą metodyką województwo lubelskie zostało podzielone na 2 strefy: aglomerację Lubelską oraz strefę lubelską (obejmującą pozostały obszar województwa). Gmina Grabowiec została zaliczona do strefy lubelskiej.

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu i analizy pozyskanych danych w strefie lubelskiej wytypowano dwie substancje, dla których poziom dopuszczalny lub docelowy został przekroczony według kryteriów ochrony zdrowia (BaP oraz PM_{2,5}) i określono dla tych zanieczyszczeń klasę odpowiednio C i C1. Pozostałe substancje mieściły się w normach i zaliczono je do klasy A.

Tab. 3. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2022 – kryterium ochrony zdrowia (źródło: GIOŚ, 2023)

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy										
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	BaP
Strefa lubelska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C

Źródło: GIOŚ 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2022 r.

W przypadku oceny jakości powietrza według kryteriów ochrony roślin, w 2022 roku w strefie lubelskiej normy nie zostały przekroczone.

Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2022 – kryterium ochrony roślin (źródło: GIOŚ, 2023)

Nazwa strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń		
	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa lubelska	A	A	A

źródło: GIOŚ 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2022 r.

7.7. Walory krajobrazowe

Gminę Grabowiec cechuje krajobraz rolniczy. Dominują tu otwarte przestrzenie zajęte przez pola orne. W dolinach rzecznych występują stosunkowo nieduże obszary użytków zielonych. Niewielkie kompleksy leśne pokrywają zdecydowanie mniejsze powierzchnie. Tereny opracowania zajmują zróżnicowane obszary pod względem walorów krajobrazowych. Część z nich zlokalizowana jest w obrębie lub w sąsiedztwie wykształconych struktur osadniczych, a część zajmuje obszary typowo rolnicze. Wyższe walory krajobrazowe posiadają obszary zlokalizowane w sąsiedztwie dolin rzecznych.

W zachodniej części gminy mieści się Skierbieszowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną. W ich zasięgu znajdują się obszary nr 1, 2, 3, 7.

Na terenie gminy występują zabytki. Zalicza się do nich dawne budynki podworskie wraz z okalającymi niewielkimi zadrzewieniami w byłych parkach, kościół parafialny w Grabowcu oraz cmentarze grzebalne. Ważne znaczenie w krajobrazie gminy mają również pozostałości parków podworskich. W bezpośrednim sąsiedztwie obszarów objętych planem w miejscowości Wolica Uchańska znajduje się cmentarz wojenny z I wojny światowej wpisany do rejestru zabytków pod nr A/1525 z 07.10.1937 r.

W obszarze planu zlokalizowany jest zabytek wpisany do rejestru zabytków:

- Urząd Gminy (działka wraz z budynkiem), ob. Gminny Ośrodek Kultury wpisany do rejestru zabytków pod nr A/1599, działka ew. nr 1829 – decyzja WKZ z dn. 14.12.1990 r.,

W granicach planu zlokalizowane są następujące zabytki nieruchome wpisane do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ):

- Cmentarz prawosławny „nowy” w Bereściu,
- Założenie dworsko-ogrodowe w Siedlisku,
- Założenie dworsko-ogrodowe w Ostkowie.

Do obiektów dysharmonijnych w rejonie obszarów opracowania należą wysokie silosy, napowietrzne linie elektroenergetyczne, maszty telefonii komórkowej.

Fot. 3 Linia elektroenergetyczna w granicach obszaru opracowania

Fot. 4 Maszt telefonii komórkowej w sąsiedztwie obszaru opracowania

Fot. 5 Silosy na zboże w granicach opracowania

7.8. Różnorodność biologiczna

7.8.1. Szata roślinna

Gmina Grabowiec leży na pograniczu strefy lasów mieszanych z udziałem buka i jaworu oraz strefy leśno-stepowej ze świetlistymi dąbrowami. Wyjątkowo atrakcyjne walory obszaru

spowodowały utworzenie w gminie Grabowiec rezerwatu stepowego „Rogów” (pow. 1 ha) - poza terenem opracowania.

Gmina Grabowiec, zgodnie z regionalizacją geobotaniczną Matuszkiewicza, położona jest w następującej jednostce:

- Dział Wyżyn Południowopolskich (C)
 - Kraina Roztoczańska (C.9.)
 - Okręg Izbicko – Tomaszowski (C.9.3.)
 - Podokręg Starozamojski – Grabowiecki (C.9.3.a.)¹

Ze względu na bardzo dobre warunki rolnicze, prawie cały obszar gminy zajmują tereny rolnicze. Występują tu jedynie niewielkie kompleksy leśne. Gmina charakteryzuje niską lesistością. Dolinom rzeczny i stawom towarzyszą zbiorowiska łąkowo-szuwarowe. Część obszarów objętych planem zajmują pola uprawne. Zabudowaniom towarzyszy roślinność synantropijna.

7.8.2. Fauna

Większość występujących w rejonie opracowania gatunków zwierząt związana jest z otwartymi terenami pól. Na terenach obejmujących zbiorniki wodne oraz doliny rzeczne może występować fauna związana ze środowiskiem typowo wodnym (płazy, owady, ryby). Na obszarach zlokalizowanych w granicach lub w niewielkiej odległości od lasów (lub zwartych zadrzewień) prawdopodobne jest występowanie zwierząt leśnych.

W prowadzonych na terenie Gminy Grabowiec badaniach fauny na potrzeby lokalizacji farm wiatrowych zidentyfikowano m.in.: żerowiska ptaków szponiastych, dwa gniazda bociana białego (*Ciconia ciconia*), w miejscowości Bereść. Ponadto stwierdzono, że w okresie przelotów tereny rolne mogą być miejscem koncentracji czajek (*Vanellus vanellus*), szpaków (*Sturnus vulgaris*) czy grzywaczy (*Columba palumbus*).

7.9. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem

7.9.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

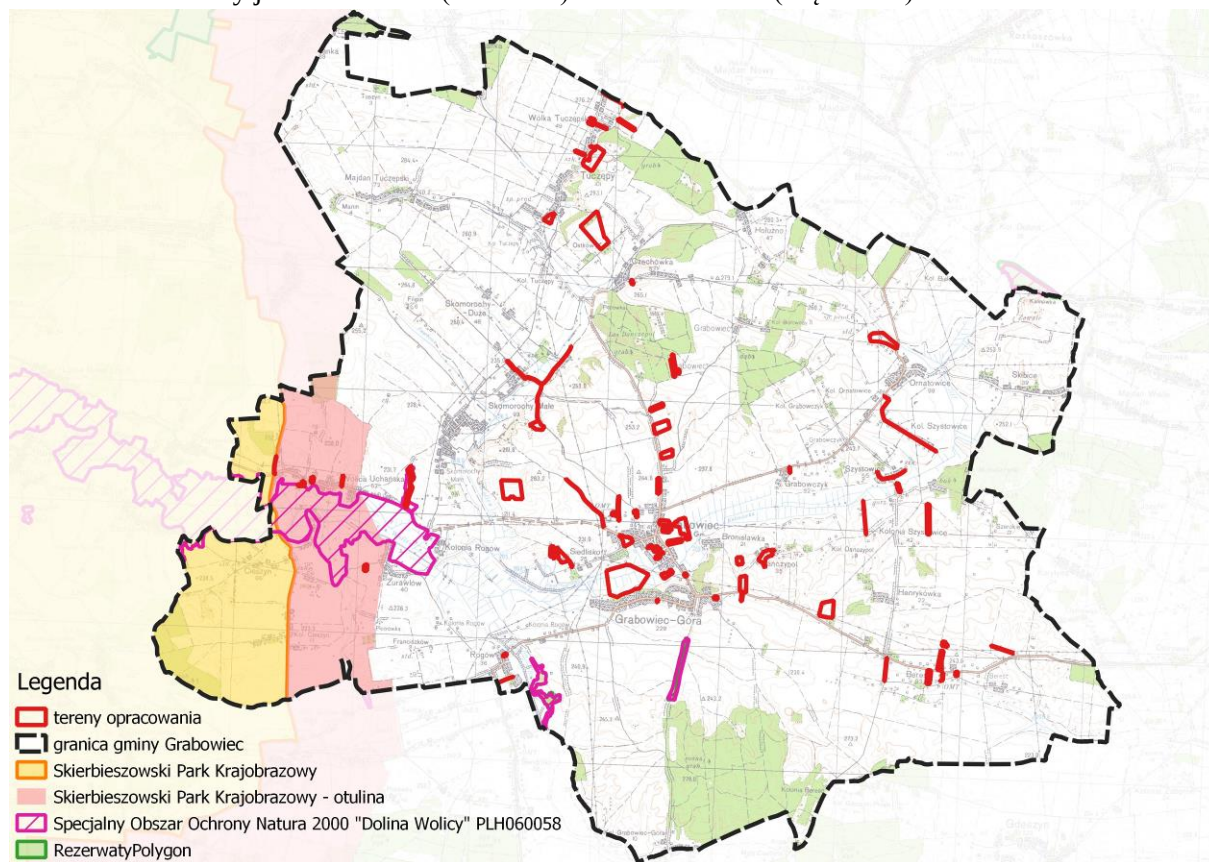
W granicach gminy występują obiekty i obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody. Są to:

- pomniki przyrody
- rezerваты przyrody:
 - o Wygon Grabowiecki;
 - o Rogów;
- Obszary Natura 2000:
 - o PLH060058 Dolina Wolicy;
 - o PLH060027 Wygon Grabowiecki;
 - o PLH060062 Rogów.
- Skierbieszowski Park Krajobrazowy.

Ponadto w granicach gminy planowane jest powiększenie Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Część obszarów objętych planem (poza terenami w obrębie ewidencyjnym Bereść) jest położona w granicach projektowanego obszaru chronionego krajobrazu.

¹ Matuszkiewicz W. Potencjalna roślinność Polski. PWN. Warszawa 2008 r

Teren nr 1, 2 i 7 mieszczą się w otulinie Parku Krajobrazowego. W granicach Obszaru Natura 2000 zlokalizowany jest obszar nr 3 (w całości) oraz obszar nr 2 (częściowo).

Ryc. 31 Obszary opracowania na tle form ochrony przyrody

Skierbieszowski Park Krajobrazowy jest położony na terenie gmin: Izbica, Kraśniczyn, Krasnystaw, Grabowiec, Miączyn, Sitno, Stary Zamość i Skierbieszów. Powierzchnia Parku wynosi 35 363 ha, a jego otuliny 12 625 ha. Celem powołania Parku jest zachowanie unikatowych walorów przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych Działów Grabowieckich, najwyższej części Wyżyny Lubelskiej (190–313 m n.p.m.) oraz mozaiki siedlisk muraw kserotermicznych i lasów bukowych przy północno-wschodniej granicy ich gromadnego występowania z charakterystyczną florą i fauną. Głównym walorem krajobrazu Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego jest falistopagórkowata rzeźba terenu z systemem głębokich wąwozów, wytworzonych w grubej – miejscami na kilkanaście metrów, warstwie lessu, pokrywających niemal cały Park. Obowiązujące na terenie Parku zakazy i nakazy określa Uchwała Nr XLIV/644/2018 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 8 października 2018 r (Dz. Urz. Woj. Lub. 2018 poz. 4869).

Specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Wolicy (PLH060058), obejmuje powierzchnię 938,28 ha i składa się z trzech powiązanych funkcjonalnie enklaw. W dolinie przeważają różne typy zbiorowisk łąkowych. W miejscach o mniejszej wilgotności występują świeże łąki użytkowane ekstensywnie z rajgrasem wyniosłym (*Arrhenatherum elatius*), złocieniem właściwym (*Leuanthemum vulgare*), komonicą zwyczajną (*Lotus corniculatus*), bodziszkciem łąkowym (*Geranium pratensis*) i in. w miejscach wilgotniejszych występują, zajmujące znaczną część obszaru, łąki ze związku *Calthion palustris*. Niewielkie fragmenty doliny zajmują zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) z trzęślicą modrą (*Molina coerulea*) czarcikęsem łąkowym (*Succisa pratensis*), wierzbą rokitą (*Salix rosmarinifolia*), w sąsiedztwie których występuje ubogie *Caricetum davalianae* z turzycą *davalla*

(*Carex dvaliana*), turzycą żółtą (*Carex flava*) i kruszczykiem błotnym (*Epipactis palustris*). W starorzeczach wykształca się zbiorowisko z osoką aloesowatą (*Stratiotes aloides*), grążelem żółtym (*Nuphar luteum*), żabiściegiem pływającym (*Hydrocharis morsus-ranae*) i rzęsami (*Lemna* sp.). Niewielkie powierzchnie zajmują łągi olszowo-jesionowe (*Fraxino-Alnetum*). W drzewostanie dominuje olcha czarna (*Alnus glutinosa*), w podszycie przeważnie bez czarny (*Sambucus nigra*), natomiast w runie występują gatunki nitrofilne, głównie pokrywa zwyczajna (*Urtica dioica*) i podagrycznik pospolity (*Aegopodium poagraria*), niekiedy także nawłóć późna (*Solidago gigantea*). Na terenie obszaru stwierdzono występowanie czterech typów siedlisk z Zał. I Dyrektywy Siedliskowej oraz trzech gatunków zwierząt i jednego gatunku roślin z Zał. II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto w obszarze występuje bocian biały, wymieniany w Zał. I Dyrektywy Ptasiej.

7.9.2. Korytarze ekologiczne

Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych na obszarze Polski została opracowana w dwóch etapach przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego:

- etap I (2005 r.) - na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków;
- etap II (2011 r.) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

W zaprojektowanej sieci korytarzy ekologicznych (w koncepcji z 2011 r.) wyróżniono 7 korytarzy głównych. Każdy z korytarzy głównych posiada korytarze uzupełniające łączące wszystkie leżące w danym regionie cenne obszary siedliskowe. Przez teren gminy przebiega korytarz wyżynny – Zamojszczyzna (KW – 1A), obejmujący północne tereny gminy (poza obszarami opracowania).

Lokalne korytarze ekologiczne, objęte ochroną planistyczną zgodnie z *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego*, tworzą przede wszystkim: dolina rzeki Wolicy i jej dopływ – Kalinówka oraz towarzyszące im zbiorowiska roślinne (rejon obszarów opracowania w dolinie Kalinówki, w granicach i sąsiedztwie Obszaru Natura 2000 Dolina Wolicy). Ponadto funkcje mikrowęzłów ekologicznych pełnią enklawy siedlisk naturalnych i półnaturalnych tj.: oczka wodne, mokradła, miedze, kępy drzew i zadrzewień śródpolnych.

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

8.1. Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zgodnie z danymi GUS w 2022 roku długość czynnej sieci wodociągowej w Gminie Grabowiec wynosiła 23,5 km. W sieć wodociągową wyposażone są miejscowości: Grabowiec, Góra Grabowiec, Bronisławka, Tuczępy, Wólka Tuczępska, Skibice, Ornatowice i Szystowice. W 2022

roku z sieci wodociągowej korzystało 41,2% mieszkańców gminy. Na terenie gminy znajdują się dwie stacje wodociągowe w Górze Grabowiec i Wólce Tuczępskiej.

Gmina Grabowiec nie posiada sieci kanalizacyjnej w związku z powyższym na terenie gminy występuje problem odprowadzania ścieków. Ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i wywożone do gminnej oczyszczalni w Skierbieszowie i Nieleddwi. Stąd też jednym z zadań priorytetowych dla gminy Grabowiec jest regulacja gospodarki wodno-ściekowej, która przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych oraz będzie stanowić ochronę środowiska wodno-gruntowego.²

Podstawowymi zagrożeniami dla jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Grabowiec są:

- wody opadowe, w szczególności te zawierające niepożądane związki chemiczne pochodzące z przemysłu i transportu,
- ścieki zawierające pestycydy powstałe podczas zabiegów ochrony roślin,
- ścieki bytowo-gospodarcze z budynków mieszkalnych,
- ścieki z mycia maszyn i urządzeń technologicznych stosowanych w rolnictwie.
- usuwanie i nie tworzenie nowych pasów roślinności brzegowej na rzecz powiększenia powierzchni upraw rolnych,
- zaśmiecanie dolin rzecznych.

Nieuregulowana gospodarka wodno-kanalizacyjna jest jednym z podstawowych problemów ekologicznych gminy. Ogólny brak kanalizacji sanitarnej, nieszczelne ziemne zbiorniki oraz odprowadzenie nieoczyszczonych ścieków do gruntu czy wód powierzchniowych stanowi główne źródło skażenia gleby i wód.

8.2. Zagrożenie powodziowe

Dla obszaru gminy Grabowiec zostały sporządzone mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach Informatycznego Systemu Osłony Kraju (ISOK). W obszarze planu fragment terenu nr 5 i 26 znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, opracowanym przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. We wskazanym obszarze szczególnego zagrożenia powodzią należy uwzględnić zakazy, nakazy i ograniczenia wynikające z uzyskanych pozwoleń dotyczących zagospodarowania obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

W gminie mogą mieć również miejsce lokalne podtopienia podczas wiosennych roztopów i letnich ulew, na obszarach o płytkim zaleganiu wód gruntowych lub na terenach bezodpływowych.

8.3. Zanieczyszczenie powietrza

Na obszarze gminy Grabowiec największym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ruch samochodowy, emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni, a także napływające zanieczyszczenia z sąsiednich terenów.

Ruch samochodowy i związane z nim zanieczyszczenia powietrza dotyczą głównie dróg o dużym jego natężeniu. W przypadku Grabowiec jest to sieć dróg powiatowych. W wyniku spalania paliw do atmosfery przedostają się m.in. tlenek węgla i tlenki azotu.

Emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni związana jest z sezonem grzewczym. Na terenie gminy Grabowiec większość gospodarstw indywidualnych jest opalana węglem lub drewnem, co powoduje znaczną emisję do atmosfery w sezonie grzewczym takich

² Strategia Rozwoju Gminy Grabowiec Na Lata 2015-2025

substancji jak dwutlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, benzo(a)piren, pył zawieszony PM_{2,5} i PM₁₀. Na terenie gminy brak jest zbiorczych systemów ciepłowniczych.

Reasumując, do głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza w rejonie opracowania należą:

- emisja paliwa używanego do ogrzewania domów,
- emisja komunikacyjna,
- w strefie lubelskiej główny udział ma emisja z rolnictwa (uprawy).

8.4. Zagrożenia dla gleb

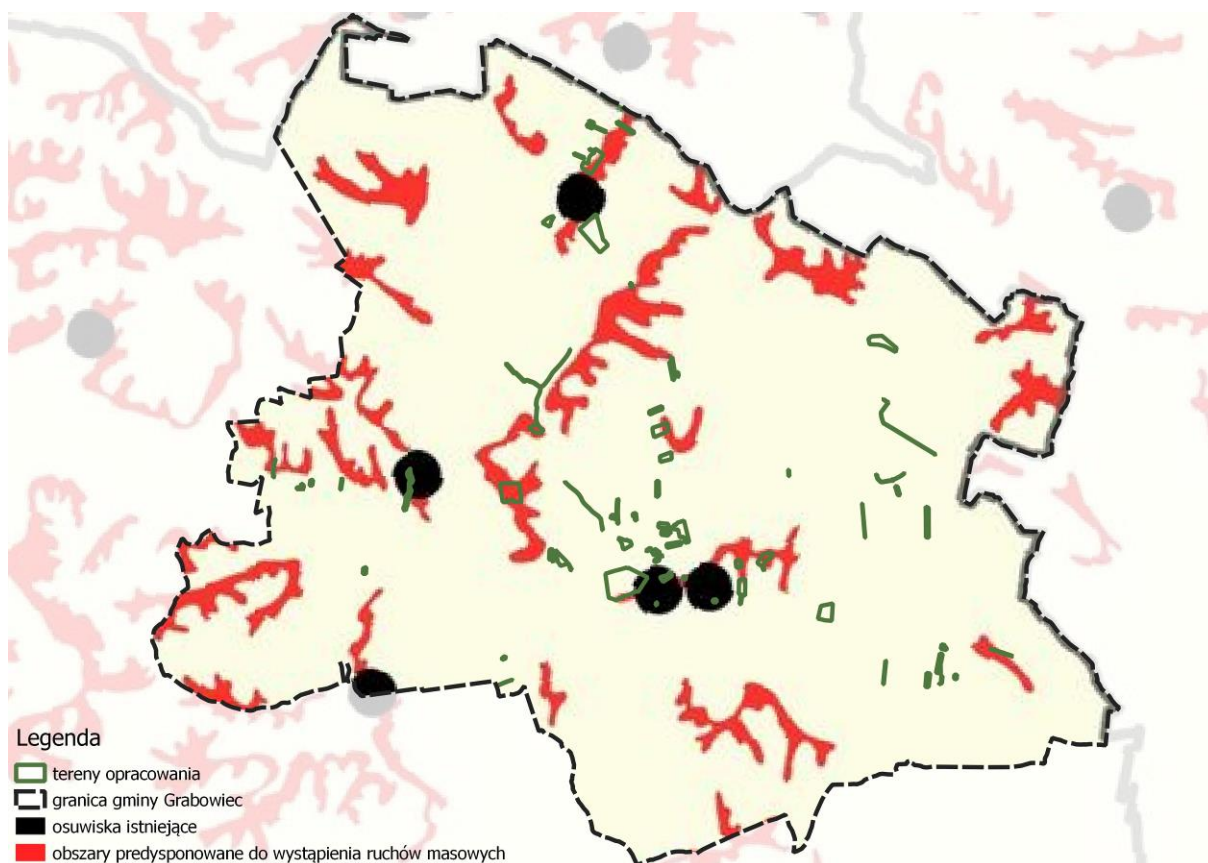
Gleby na niezalesionych stokach są narażone na wzmożoną erozję wodną i wietrzną, co stanowi istotny problem dla rolnictwa. Erozji gleb na tym terenie sprzyjają obecność wąwozów i dolin o stromych zboczach oraz znaczna podatność gleb na rozmywanie. Gleby utworzone na utworach lessowych posiadają bardzo niską odporność i podlegają znacznej degradacji. Obniżenie wartości gleb jest również następstwem działalności antropogenicznej: niewłaściwej uprawy roli i niekorzystnej struktury upraw. Erozja często potęgowana jest poprzez niewłaściwe działania agrotechniczne. Zagrożenie może stanowić również intensywne nawożenie pól, co powoduje przedostawanie się zbyt dużej ilości substancji do gleb oraz brak uregulowanej gospodarki wodno-ściekowej na terenach zabudowanych.

8.5. Zagrożenie osuwiskowe

Utwory lessowe budujące strefę przypowierzchniową są również przyczyną procesów osuwiskowych. O narażeniu na ruchy masowe decydują uwarunkowania geomorfologiczne, tj. wysoczyzna lessowa porożcinana przez liczne doliny erozyjne i wąwozy lessowe oraz duża wrażliwość osadów lessowych na zmiany wilgotności. U podstawy skarp można zaobserwować koluwia powstałe w wyniku licznych obrywów, spełzywań lub innych form osuwiskowych.

W 2006 r. Państwowy Instytut Geologiczny rozpoczął realizację projektu Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej. Projekt, realizowany z inicjatywy Ministra Środowiska, ma wspomóc starostów w skutecznym wypełnianiu obowiązków związanych z prowadzeniem rejestru osuwisk, nałożony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. 2007 Nr 121 poz. 840). Zgodnie z *Przeglądową mapą osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie lubelskim*, na obszarze gminy Grabowiec występują tereny predysponowane do wystąpienia ruchów masowych, a także istniejące osuwiska, które swoim zasięgiem obejmują analizowane obszary. Są to ogólne i wstępne informacje o możliwej predyspozycji obszarów (wynikającej głównie z budowy geologicznej i morfologii) do rozwoju ruchów masowych, nie potwierdzone zwiadem terenowym, dlatego nie można ich wykorzystywać przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego.

Aktualnie *Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie lubelskim* to jedyne dostępne źródło dotyczące obszarów osuwiskowych w gminie.

Ryc. 32 Obszary predysponowane do osuwania się mas ziemnych wg Przeglądowej mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie lubelskim (<https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/123/projekty/sopo-1>)

Na terenie gminy dalszy rozwój ruchów masowych może nastąpić w rejonach najbardziej podatnych na procesy geodynamiczne. Ryzyko powstania osuwisk na terenach zagrożonych będzie się zwiększać w sytuacjach wystąpienia nawałnych lub długotrwałych opadów atmosferycznych, erozji wąwozowej lub nieprzemysłanej działalności człowieka (podcięcie lub sztuczne dodatkowe nawodnienie zbocza).

8.6. Hałas

Klimat akustyczny na obszarze gminy Grabowiec i obszarach opracowania warunkują takie czynniki, jak natężenie ruchu samochodowego i jakość sieci drogowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych, przemysłowych czy terenów rekreacyjnych.

Istotnym źródłem hałasu na terenie gminy może być ruch samochodowy odbywający się na drogach powiatowych. Pewne zagrożenie mogą stwarzać również drogi gminne. Poza wymienionym źródłem hałasu, na terenie gminy nie ma innych istotnych źródeł, które mogą przyczynić się do przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu. Na klimat akustyczny obszarów opracowania lokalnie wpływają zadrzewienia i zakrzewienia leśne.

8.7. Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują

mieszkańcy, zajmuje się przedsiębiorca wybrany w drodze przetargu nieograniczonego. Odpady odbiera i informacji udziela spółka EKOMEGA Zamość. W gminie funkcjonuje system selektywnego zbierania odpadów oraz system odbioru odpadów komunalnych. Odbierane są odpady z podziałem na: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, tworzywa sztuczne, szkło opakowaniowe białe i kolorowe, papier i tekstura, bioodpady „kuchenne”, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, popiół.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego gmina Grabowiec należy do regionu Zamość. Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych dla gminy mieści się Grabowcu. Na terenie gminy nie ma czynnego składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych. Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na obszarze gminy określa Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Grabowiec.

Zagrożenie dla środowiska może stanowić incydentalne powstawanie tzw. „dzikich wysypisk śmieci”, stanowiących nielegalne miejsca magazynowania, bądź składowania odpadów.

8.8. Zagrożenia dla form ochrony przyrody

Dla obszaru Natura 2000 Dolina Wolicy ustanowiono plan zadań ochronnych. Zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24 listopada 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wolicy PLH060058 [Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2014r. Poz. 3984] do istniejących zagrożeń dla przedmiotów ochrony należą:

- zmiana składu gatunkowego (sukcesja),
- eutrofizacja (naturalna),
- zaniechanie / brak koszenia,
- obce gatunki inwazyjne,
- modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie,
- eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania,
- odpady, ścieki.

Do potencjalnych zagrożeń zaliczono:

- nawożenie /nawozy sztuczne/,
- zalesianie terenów otwartych,
- zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie,
- obce gatunki inwazyjne,
- koszenie / ścinanie trawy,
- poszukiwanie i wydobycie ropy lub gazu,
- sztuczne plantacje na terenach otwartych (drzewa nierodzące),
- wycinka lasu,
- obce gatunki inwazyjne,
- usuwanie osadów (mułu...),
- zmiana składu gatunkowego (sukcesja),
- antagonizm ze zwierzętami introdukowanymi (w przypadku Różanki).

Działania ochronne wskazane w planie zadań ochronnych nie dotyczą obszarów objętych planem.

8.9. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych

Barierami antropogenicznymi dla powiązań ekologicznych na obszarze gminy Grabowiec są drogi powiatowe, a także w mniejszym stopniu drogi gminne. Ograniczeniem dla migracji roślin i zwierząt wzdłuż lokalnych korytarzy ekologicznych jest również zwarta zabudowa w centrach miejscowości oraz wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych.

W celu minimalizowania zagrożeń dla powiązań ekologicznych uznaje się za sprawę priorytetową zachowanie drożności korytarzy ekologicznych. Istotne jest ograniczenie zabudowy dolin rzecznych, wprowadzania obiektów kubaturowych na terenach pełniących wyłącznie funkcje ekologiczne (las, rozległe otwarte kompleksy łąk i pól). Niedopuszczalne jest grodzenie w obrębie koryt rzecznych.

9. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Projekt planu zakłada rozwój przestrzenny z poszanowaniem i ochroną zasobów przyrodniczych. Niemniej jednak wzrost gospodarczy gminy Grabowiec możliwy jest m.in. poprzez wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych.

Dokument wprowadza tereny elektrowni słonecznej PEF oraz tereny usług lub produkcji U-P, na których mogą w przyszłości powstać obiekty zagrażające środowisku przyrodniczemu oraz wpływać negatywnie na zdrowie i życie ludzi. W ich obrębie znajdują się pola uprawne, użytki zielone lub zadrzewienia i zakrzewienia. Dodatkowo plan na tych terenach wyznacza strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związaną z możliwością lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu farm fotowoltaicznych lub biogazowni, o mocy przekraczającej 500kW, co przyczyni się do zminimalizowania potencjalnych oddziaływań. Fragment terenu nr 2 znajduje się w granicach Obszaru Natura 2000 Dolina Wolicy PLH060058, co może generować ryzyko powstawania negatywnych oddziaływań na przedmioty jego ochrony. Na obecnym etapie nie można jednak przesądzić, w jakim stopniu ustalenia dokumentu dla tych terenów będą miały niekorzystny wpływ na poszczególne elementy środowiska oraz obszar Natura 2000. Plan wyznacza w jego zasięgu zabudowę zagrodową. Miejscowy plan określa jedynie ramy dla przyszłych przedsięwzięć, których ani rodzaj, ani planowane do zastosowania technologie nie są obecnie znane.

Stan środowiska poszczególnych komponentów na analizowanym terenie (w tym na obszarach PEF i U-P) został szczegółowo omówiony w rozdziale 7.

10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Gmina Grabowiec cechuje się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Jest to obszar typowo rolniczy i nie przewiduje się aby w tym aspekcie w najbliższych latach zachodziły istotne zmiany. Możliwa jest zmiana struktury agrarnej (m.in. wielkość powierzchni gospodarstw) oraz rodzaj uprawianych roślin. Na obszarach nieużytkowanych rolniczo będzie postępować sukcesja wtórna. W dolinach rzecznych na skutek zmiennych stanów wód gruntowych oraz dopływu substancji biogennej może stopniowo dochodzić do przekształcania siedlisk. Proces eutrofizacji będzie dostrzegany również w miejscach zanieczyszczonych ściekami komunalnymi oraz spływami z intensywnie nawożonych pól.

Rozwój zabudowy mieszkaniowej na obszarze gminy przebiega w stosunkowo wolnym tempie. Nie obserwuje się tu intensywnej presji urbanistycznej – zwarta zabudowa występuje głównie w obrębie istniejących już wsi.

Dla obszaru opracowania obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten określa sposób gospodarowania oraz kierunki rozwoju na przedmiotowych terenach i na jego podstawie w przypadku nie ustanowienia zmiany planu, będzie następował rozwój przestrzenny gminy, zgodnie z określonymi funkcjami.

11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie oddziaływania na środowisko określono rodzaje oddziaływań, jakie mogą zaistnieć w wyniku wprowadzenia ustaleń projektowanego dokumentu. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska (powietrza, wód powierzchniowych, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego itp.). Zgodnie z art. 51. ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń planu na zdrowie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska tj.: rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność, obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), walory krajobrazowe, powierzchnie ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Analizę przeprowadzono z podziałem na poszczególne obszary według numeracji określonej w prognozie. Szczególną uwagę poświęcono terenom, dla których wskazano nowe funkcje. W ramach oceny wyszczególniono następujące typy oddziaływań na środowisko:

ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE – utrzymanie bez zmiany najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego i krajobrazu, w tym zadrzewień, zbiorowisk łąkowych i bagiennych, zwłaszcza w dolinach rzecznych lub modyfikacja zagospodarowania w kierunku zieleni.

BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA – zachowanie istniejącego stanu na obszarach zurbanizowanych i rolniczych, a także nieznaczna modyfikacja obowiązujących kierunków przeznaczenia oraz przekształcenie terenu w kierunku niepowodującym istotnych zmian w środowisku przyrodniczym.

ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE – przypisane obszarom częściowo zabudowanym na których tylko częściowo wyznaczono zabudowę w poprzednich opracowaniach planistycznych lub zabudowanych w niewielkim stopniu.

ODDZIAŁYWANIE POTENCJALNIE NEGATYWNE – przypisane obszarom do tej pory niezabudowanym, dla których zapisy planu wprowadzają możliwość realizacji zabudowy.

ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE – przypisane nowym obszarom, gdzie wprowadzono zabudowę, która może skutkować powstawaniem ponadnormatywnych oddziaływań.

ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE – w zależności od charakteru wprowadzonych kierunków, oddziaływanie pozytywne, negatywne, słabe negatywne, potencjalnie negatywne, bądź brak istotnego oddziaływania.

11.1. Ocena oddziaływania na środowisko poszczególnych obszarów wyznaczonych w projektowanym dokumencie

Tab. 5 Ocena określonych w planie warunków zagospodarowania terenu

Nr	LOKALIZACJA	STAN ISTNIEJĄCY	USTALENIA OBOWIĄZUJĄCEGO MPZP	USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU - KIERUNEK ZMIANY	OCENA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO
Obszar nr 1					
1.	Wolica Uchańska	droga dojazdowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej RM – tereny rolne	1KDD - teren drogi dojazdowej	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 2					
2.	Wolica Uchańska	zabudowa zagrodowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej	1RZ - teren zabudowy związanej z rolnictwem	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
3.		droga dojazdowa		2KDD - teren drogi dojazdowej	
4.		użytki zielone, staw	ZZ – łąki i pastwiska	1RZM – teren zabudowy zagrodowej 1WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie potencjalnie negatywne na terenie 1RZM - wprowadzenie zabudowy na terenach użytków zielonych w tym na obszarze Natura 2000; Oddziaływanie pozytywne na terenie 1WS – zachowanie istniejącego stawu
Obszar nr 3					
5.	Wolica	zadrzewienia i zakrzewienia	ZL – lasy, dolesienia	1ZN - teren zieleni naturalnej	

	Uchańska				ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącego obszaru zieleni w granicach obszaru Natura 2000
Obszar nr 4					
6.	Wólka Tuczępska	pola uprawne, zadrzewienia i zakrzewienia, droga dojazdowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej RM – tereny rolne	11KDD – teren drogi dojazdowej 3RZM – teren zabudowy zagrodowej 4RN – teren rolnictwa z zakazem zabudowy 1L - teren lasu	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie potencjalnie negatywne na terenie 11KDD - wprowadzenie dróg na terenach zadrzewionych oraz użytkowanych rolniczo; Brak istotnego oddziaływania na terenie 3RZM – zachowanie istniejącej funkcji; Oddziaływanie pozytywne na terenie 4RN i 1L – zachowanie istniejących użytków rolnych oraz lasu
7.		pola uprawne, zadrzewienia	RM – tereny rolne	3PEF - teren elektrowni słonecznej	ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania
8.		pola uprawne	MR – tereny zabudowy zagrodowej	1MNW-U, 2MNW-U, 3MNW-U, 4MNW-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA nieznaczna modyfikacja funkcji wyznaczonej w dotychczas obowiązującym mpzp
9.		pola uprawne, zadrzewienia i zakrzewienia			
10.		pola uprawne, droga dojazdowa			
11.		zabudowa zagrodowa, zadrzewienia i zakrzewienia			
12.		pola uprawne, zadrzewienia i zakrzewienia, droga dojazdowa, zabudowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej ZL – lasy, dolesienia U – handel, gastronomia, rzemiosło, drobna wytwórczość,	1U – teren usług 2RZM – teren zabudowy zagrodowej 2PEF – teren elektrowni słonecznej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE

			finanse, komunikacja	2L - teren lasu	Oddziaływanie negatywne na terenie 2PEF - możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania; Oddziaływanie pozytywne na terenie 2L - zachowanie istniejącego obszaru lasu; Brak istotnego oddziaływania na terenach 5U i 2RZM - zachowanie istniejącej funkcji
Obszar nr 5					
13.	Tuczępy	zadrzewienia i zakrzewienia, użytki zielone, ciek, droga dojazdowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej ZZ – łąki i pastwiska	1KDL – teren drogi lokalnej 10KDD – teren drogi dojazdowej 2ZN, 3ZN – teren zieleni naturalnej 2WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych 1US, 2US - teren usług sportu i rekreacji	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie pozytywne dla 2ZN, 3ZN i 2WS - zachowanie istniejących wód powierzchniowych i zieleni; Brak istotnego oddziaływania dla 1KDL, 10KDD, 1US i 2US - zachowanie istniejącego sposobu użytkowania lub nieznaczna modyfikacja kierunków zagospodarowania względem obowiązującego mpzp
14.		zabytek (Założenie dworsko-ogrodowe w Ostkowie), zadrzewienia i zakrzewienia, pola uprawne	ZP – zielen publiczna	ZP - teren zieleni urządzonej	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącego obszaru zieleni, przekształcenie użytków rolnych w zielen urządzoną
Obszar nr 6					
15.	Szystowice	drogi dojazdowe	MR – tereny zabudowy zagrodowej	19KDD – teren drogi dojazdowej 10RZM - teren zabudowy zagrodowej	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA

16.			RM – tereny rolne ZZ – łąki i pastwiska	18KDD - teren drogi dojazdowej	zachowanie istniejącego zagospodarowania
17.			MR – tereny zabudowy zagrodowej RM – tereny rolne	20KDD - teren drogi dojazdowej	
18.		istniejący ciek, zadrzewienia i zakrzewienia, droga	ZZ – łąki i pastwiska	3KDZ – teren drogi zbiorczej 5ZN – teren zieleni naturalnej 4WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie pozytywne na terenach 5ZN i 4WS - zachowanie istniejącego cieku i zieleni; Brak istotnego oddziaływania na terenie 3KDZ – zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 7					
19.	Żurawłów	zabudowa zagrodowa	RM – tereny rolne	2RZ - teren zabudowy związanej z rolnictwem	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 8					
20.	Rogów	zabudowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej ZZ – łąki i pastwiska	5U - teren usług	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
21.		droga dojazdowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej	3KDD - teren drogi dojazdowej	
Obszar nr 9					
22.	Siedlisko	poła uprawne, zadrzewienia i zakrzewienia, użytki zielone	RM – tereny rolne	4RZM – teren zabudowy zagrodowej	ODDZIAŁYWANIE POTENCJALNIE NEGATYWNE wprowadzenie zabudowy na terenach

					zadrzewionych oraz użytkowanych rolniczo
23.		założenie dworsko-ogrodowe w Siedlisku, zabudowa zagrodowa, pola uprawne, zadrzewienia	RM – tereny rolne ZP – zieleń publiczna	5RZM – teren zabudowy zagrodowej 6U - teren usług	ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE wprowadzenie zabudowy na terenach częściowo zainwestowanych
Obszar nr 10					
24.	Góra Grabowiec	zabudowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej	14U - teren usług	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 11					
25.	Dańczypol	obiekty rekreacyjne, zadrzewienia i zakrzewienia, droga dojazdowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej RM – tereny rolne	8RZM – teren zabudowy zagrodowej 15U – teren usług 13KDD - teren drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Brak istotnego oddziaływania na terenie 8RZM – zachowanie funkcji wyznaczonej w obowiązującym mpzp; Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 15U i 13KDD - wprowadzenie zabudowy i dróg na terenach częściowo zagospodarowanych pod podobne funkcje
26.		użytki zielone, zakrzewienia	RM – tereny rolne	4L - teren lasu	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącego obszaru biologicznie czynnego
27.	Bronisławka	pola uprawne	RM – tereny rolne	11PEF - teren elektrowni	

				słonecznej	ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania
28.		zabudowa zagrodowa, pola uprawne		MNW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE wprowadzenie zabudowy na terenach częściowo zainwestowanych
29.	Góra Grabowiec	stacja uzdatniania wody		IW - teren wodociągów	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 12					
30.		pola uprawne, użytki zielone, zabudowa zagrodowa	W – zbiorniki wodne – projektowane ZZ – łąki i pastwiska RM2 – tereny zabudowy zagrodowej RU – tereny obsługi rolnictwa MR – tereny zabudowy zagrodowej	4RZ – teren zabudowy związanej z rolnictwem 7PEF - teren elektrowni słonecznej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie negatywne na terenach 7PEF i 8PEF - możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania; Brak istotnego oddziaływania na terenach 4RZ i 3RZ - zachowanie istniejącej zabudowy
31.	Grabowiec	pola uprawne, zabudowa zagrodowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej ZZ – łąki i pastwiska	3RZ – teren zabudowy związanej z rolnictwem 8PEF - teren elektrowni słonecznej	
32.		zabudowa	1K, 9K – tereny infrastruktury technicznej – oczyszczalnia ścieków 5C – tereny infrastruktury	11U – teren usług KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej 12U – teren usług	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA

			technicznej - kotłownia 6ZP, 7ZP – tereny zieleni 11KDW – tereny dróg wewnętrznych	3U-P - teren usług lub produkcji	zachowanie istniejącego zagospodarowania
33.		zabudowa	MN – tereny zabudowy jednorodzinnej UO – usługi oświaty	8U - teren usług	
34.			U – handel, gastronomia, rzemiosło, drobna wytwórczość, finanse, komunikacja	10U – teren usług 1KDZ - teren drogi zbiorczej	
35.			MN – tereny zabudowy jednorodzinnej A - administracja	9U - teren usług	
36.	Góra Grabowiec	użytki zielone, ciek	W – zbiorniki wodne – projektowane ZZ – łąki i pastwiska	13U – teren usług 7WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie pozytywne na terenie 7WS - zachowanie istniejącego ciek; Oddziaływanie potencjalnie negatywne na terenie 13U – wprowadzenie zabudowy na terenach użytków zielonych
37.	Bronisławka	zabudowa, nieużytki	4KDD – tereny dróg dojazdowych ZZ – łąki i pastwiska	12KDD – teren drogi dojazdowej 5MNW-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług	ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE wprowadzenie zabudowy i dróg na terenach częściowo zainwestowanych
Obszar nr 13					
38.	Grabowiec	zabudowa, droga dojazdowa, pola uprawne	MR – tereny zabudowy zagrodowej ZZ – łąki i pastwiska	6RZM, 7RZM – teren zabudowy zagrodowej 7U – teren usług 5KDD - teren drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 8U i 7RZM - wprowadzenie zabudowy na terenach częściowo niezainwestowanych;

					Brak istotnego oddziaływania na terenach 6RZM i 5KDD - zachowanie istniejącej zabudowy i dróg
Obszar nr 14					
39.	Grabowiec	pola uprawne, zabudowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej RM – tereny rolne PS – tereny działalności produkcyjnej, tereny składowania i magazynowania	8KDD – teren drogi dojazdowej 1U-P - teren usług lub produkcji	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie negatywne na terenie 1U-P - możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania; Brak istotnego oddziaływania na terenie 8KDD - zachowanie istniejącej drogi
40.		wybieg dla bydła, użytki zielone	MR – tereny zabudowy zagrodowej	3RN - teren rolnictwa z zakazem zabudowy	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszary nr 15					
41.	Grabowiec	pola uprawne	RM – tereny rolne	4PEF - teren elektrowni słonecznej	ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania
42.				5PEF - teren elektrowni słonecznej	
43.			13RM – tereny zabudowy zagrodowej 8R – tereny rolnicze RM – tereny rolne	6PEF - teren elektrowni słonecznej	
44.		zabudowa	PS,U - tereny działalności produkcyjnej, tereny składowania i magazynowania, handel, gastronomia, rzemiosło, drobna wytwórczość, finanse, komunikacja	2U-P - teren usług lub produkcji	
Obszar nr 16					

45.	Grabowiec	pola uprawne	RM – tereny rolne	3L - teren lasu	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE przekształcenie terenów upraw polowych w obszary zadrzewione
46.		użytki zielone		3U - teren usług	ODDZIAŁYWANIE POTENCJALNIE NEGATYWNE wprowadzenie zabudowy na terenach użytków zielonych
Obszar nr 17					
47.	Góra Grabowiec	użytki zielone, ciek	ZZ – łąki i pastwiska	5WS, 6WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych 1RN, 2RN – teren rolnictwa z zakazem zabudowy 9PEF, 10PEF - teren elektrowni słonecznej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie negatywne na terenach 9PEF i 10PEF - możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania; Oddziaływanie pozytywne na terenach 5WS i 6WS – zachowanie istniejącego cieku; Brak istotnego oddziaływania na terenach 1RN i 2RN – zachowanie istniejącej funkcji
Obszar nr 18					
48.	Czechówka	zabudowa, użytki zielone	MR – tereny zabudowy zagrodowej	2U - teren usług	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA nieznaczna modyfikacja funkcji wyznaczonej w obowiązującym mpzp na terenie już częściowo zainwestowanym

Obszar nr 19					
49.	Ornatowice	nieużytki, droga	3KDD – tereny dróg dojazdowych ZZ – łąki i pastwiska W – zbiorniki wodne (stawy - istniejące	4ZN – teren zieleni naturalnej 22KDD – teren drogi dojazdowej 3WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie pozytywne na terenach 4ZN i 3WS przekształcenie nieużytków w tereny wód powierzchniowych oraz zachowanie istniejącej zieleni; Brak istotnego oddziaływania na terenie 22KDD – zachowanie istniejącego użytkowania
Obszar nr 20					
50.	Grabowczyk	droga dojazdowa, zabudowa zagrodowa	RM – tereny rolne	9RZM - teren zabudowy zagrodowej	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 21					
51.	Ornatowice	drogi dojazdowe	MR – tereny zabudowy zagrodowej	21KDD - teren drogi dojazdowej	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
52.	Szystowice		RM – tereny rolne MR – tereny zabudowy zagrodowej		
Obszar nr 22					
53.	Szystowice	pola uprawne	RM – tereny rolne	5RN - teren rolnictwa z zakazem zabudowy	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania

Obszar nr 23					
54.	Bereść	drogi dojazdowe	RM – tereny rolne	17KDD - teren drogi dojazdowej	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 24					
55.	Bereść	poła uprawne	RM – tereny rolne	6RN - teren rolnictwa z zakazem zabudowy	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
56.		cmentarz prawosławny "nowy" w Bereściu, poła uprawne	ZCz – cmentarze zamknięte RM – tereny rolne	7RN - teren rolnictwa z zakazem zabudowy CZ - teren cmentarza zamkniętego	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie pozytywne dla CZ - zachowanie istniejącego terenu cmentarza; Brak istotnego oddziaływania dla 7RN - zachowanie istniejącego sposobu użytkowania
57.		poła uprawne	RM – tereny rolne U – handel, gastronomia, rzemiosło, drobna wytwórczość, finanse, komunikacja	5U-P - teren usług lub produkcji	ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania
58.			MR – tereny zabudowy zagrodowej	4U-P - teren usług lub produkcji 2KDL - teren drogi lokalnej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE

					Oddziaływanie negatywne na terenie 4U-P - możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania; Brak istotnego oddziaływania na terenie 2KDL – zachowanie istniejącego użytkowania
59.		droga dojazdowa	MR – tereny zabudowy zagrodowej U – handel, gastronomia, rzemiosło, drobna wytwórczość, finanse, komunikacja WZ – ujęcia wody, stacje wodociągowe, sieć wodociągowa	3KDL - teren drogi lokalnej 15KDD - teren drogi dojazdowej	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
60.		droga dojazdowa, zabudowa, zadrzewienia i zakrzewienia	MR – tereny zabudowy zagrodowej U – handel, gastronomia, rzemiosło, drobna wytwórczość, finanse, komunikacja	16KDD - teren drogi dojazdowej 16U - teren usług	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania lub nieznaczna modyfikacja istniejącego przeznaczenia w dotychczas obowiązującym mpzp
Obszary nr 25					
61.	Bereś	droga dojazdowa	RM – tereny rolne MR – tereny zabudowy zagrodowej	14KDD - teren drogi dojazdowej	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 26					
62.	Grabowiec, Skomorochy Duże	zadrzewienia i zakrzewienia, zabudowa, drogi dojazdowe	RM – tereny rolne MR – tereny zabudowy zagrodowej ZZ – łąki i pastwiska	4U – teren usług 9KDD - teren drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenie

					4U - wprowadzenie zabudowy na terenach częściowo niezainwestowanych; Brak istotnego oddziaływania na terenie 9KDD - zachowanie istniejących dróg
63.	Grabowiec	pola uprawne	RM – tereny rolne	1PEF - teren elektrowni słonecznej	ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania
64.		drogi dojazdowe	RM – tereny rolne MR – tereny zabudowy zagrodowej	6KDD - teren drogi dojazdowej	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 27					
65.	Dańczypol	pola uprawne	RM – tereny rolne	12PEF - teren elektrowni słonecznej	ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, które mogą generować ponadnormatywne oddziaływania

11.2. Ocena oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska

Oddziaływanie na ludzi

Hałas

W myśl przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza także znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi, o którym można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu.

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, elektrowni słonecznej oraz dróg. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane z hałasem generowanym na drogach publicznych.

W zależności od rodzaju prowadzonej działalności hałas może być emitowany również przez obiekty zlokalizowane na terenach dopuszczających lokalizację obiektów usługowych oznaczonych symbolami MN-U, U oraz U-P. Zgodnie z założeniami planu poziomy hałas na terenach chronionych akustycznie nie mogą być wyższe niż dopuszczalne prawem normy.

W zależności od rodzaju planowanych przedsięwzięć na terenach U-P przed realizacją inwestycji może być konieczne uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Podczas tej procedury stwierdzona zostanie możliwość wystąpienia oddziaływania akustycznego oraz w razie potrzeby będą zastosowane rozwiązania minimalizujące emisję hałasu do środowiska.

W przypadku zakładów usługowych i produkcyjnych zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów chronionych akustycznie, potencjalni inwestorzy będą zobligowani do prowadzenia działalności niegenerującej hałasu na ponadnormatywnym poziomie.

W planie uwzględniono nakaz ochrony terenów chronionych akustycznie.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Przez teren opracowania przebiegają linie elektroenergetyczne średniego, wzdłuż których wyznaczono pasy techniczne po 6 m w obie strony od osi tych linii. W ustalonych pasach wprowadzono zakaz lokalizowania w budynkach pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Tym samym ograniczono ewentualne negatywne oddziaływanie pól elektromagnetycznych na zdrowie ludzi.

Innym obszarem, którego zagospodarowanie może wiązać się z emisją pola elektromagnetycznego do środowiska są tereny oznaczone symbolami U-P i PEF, gdzie dopuszczono realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu farm fotowoltaicznych lub biogazowni, o mocy przekraczającej 500kW. W związku z ustalonym przeznaczeniem wyznacza się strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. W strefie ochronnej, o której mowa obowiązuje nakaz realizacji zabudowy zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów. Wszelkie ponadnormatywne oddziaływania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu farm fotowoltaicznych lub biogazowni, o mocy przekraczającej 500kW, nie mogą przekroczyć granic strefy ochronnej.

Dzięki wprowadzonym ustaleniom, ograniczono ryzyko wystąpienia ponadnormatywnych oddziaływań elektromagnetycznych.

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii i katastrofy budowlanej

Dokument w sposób prawidłowy odnosi się do przeciwdziałania poważnym awariom infrastruktury. Zachowuje pasy technologiczne od linii elektroenergetycznych. Dokument wprowadza także zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

W myśl Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, wyznaczone w planie strefy ochrony sanitarnej wokół cmentarza o zasięgu 50 m i 150 m mają na celu zapewnić bezpieczeństwo w przypadku ryzyka skażenia wód podziemnych. W ich granicach zabrania się lokalizowania wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych w odległości do 50 m wokół cmentarza dla zabudowy uzbrojonej w wodociąg oraz do 150 m wokół cmentarza dla pozostałej zabudowy. W mniejszej odległości niż 50 m od cmentarza w Grabowcu znajdują się fragmenty terenu 7RZM. Jedynie niewielki fragment tej strefy obejmuje teren, na którym możliwa jest lokalizacja zabudowy mieszkaniowej, która w stanie obecnym już na nich występuje lub znajduje się w granicach przedmiotowych wydzieleń. Zabudowa mieszkaniowa mieszcząca się w odległości między 50 m, a 150 m od cmentarza jest wyposażona w wodę z ujęć znajdujących się poza strefami ochrony sanitarnej od cmentarza, co eliminuje negatywne oddziaływanie na ludzi.

Nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi.

Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną

W miejscu powstawania nowych obiektów na terenie dotychczas niezabudowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Jednak z uwagi na ustaleniu wysokich powierzchni biologicznie czynnych, możliwe będzie zachowanie w dużym stopniu istniejącej roślinności.

W projektowanym dokumencie, najcenniejsze tereny pod kątem przyrodniczym zostały zachowane w formie niezmienionej. Pozwoli to na zachowanie ekosystemów ważnych dla zachowania bioróżnorodności. Działanie takie można uznać za pozytywne, długoterminowe, bezpośrednie oraz skumulowane z przeznaczeniami na tereny leśne i łąkowe obszarów sąsiadujących z przedmiotowymi obszarami.

W wyniku realizacji ustaleń planu, na terenach, na których zaistnieje konieczność usunięcia części drzewostanów i użytków zielonych oraz ogrodzenia działek, może dojść do utraty bądź przekształcenia siedlisk zwierząt. W gminie Grabowiec zachowane zostały najcenniejsze tereny dla bytowania zwierząt, objęte obszarowymi formami przyrody (Natura 2000). Niemniej jednak utratę istniejących siedlisk zwierząt, na skutek wprowadzenia zabudowy, ocenia się jako działanie negatywne, pośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

Oddziaływanie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000

W granicach Obszaru Natura 2000 zlokalizowany jest teren analizy nr 3 (w całości) oraz nr 2 (częściowo).

Dla obszaru Natura 2000 Dolina Wolicy ustanowiono plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24 listopada 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wolicy PLH060058 [Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2014r. Poz. 3984].

Z uwagi na pozostawienie obszaru nr 3 w istniejącej formie zagospodarowania (tj. teren zieleni naturalnej) nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 w granicach terenu nr 3. W jego obrębie obowiązuje zachowanie istniejącego zagospodarowania, a co za tym idzie nie zostaną zniszczone chronione siedliska oraz stanowiska gatunków chronionych. Zostaną one pozostawione w formie niezmienionej. Wyznaczenie na obszarze nr 2 zagospodarowania w kierunku zabudowy zagrodowej może stanowić potencjalne zagrożenie dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Z uwagi jednak na to że w planie zadań ochronnych dla działek znajdujących się w obrębie terenu nr 2 nie wyznaczono działań ochronnych koniecznych do realizacji na omawianym terenie to nie przewiduje się, aby realizacja założeń planu wpłynęła negatywnie na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Dodatkowo teren ten jest niewielki w skali całego obszaru przedmiotowej formy ochrony przyrody oraz znajduje się na jego granicy w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Z uwagi na to nie przewiduje się wystąpienia znacznego oddziaływania na obszar Natura 2000 Dolina Wolicy.

Oddziaływanie na Skierbieszowski Park Krajobrazowy

W granicach Parku Krajobrazowego nie znajduje się żaden z terenów analizy, jednak tereny z obszarów nr 1, 2 oraz 7 mieszczą się w otulinie Parku.

Na terenie Parku obowiązują zakazy i nakazy określone Uchwałą Nr XLIV/644/2018 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 8 października 2018 r (Dz. Urz. Woj. Lub. 2018 poz. 4869).

§ 3. 1. Na obszarze Parku zakazuje się:

- 1) *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 i poz. 1999 oraz z 2018 r. poz. 1566, 1089 i 810)*
- 2) *pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;*
- 3) *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;*
- 4) *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;*
- 5) *budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:*
 - a) *linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,*
 - b) *zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 i 2180 oraz z 2018 r. poz. 650 i 710) – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;*
- 6) *likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych;*
- 7) *wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;*

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 1, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli:

- 1) obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie został stwierdzony na podstawie przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) przeprowadzona procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku.

3. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, nie dotyczą wykonywania prac związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 i 1276) na terenach:

- 1) przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego albo;
- 2) co do których wydano ostateczne decyzje o warunkach zabudowy.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, nie dotyczy budowy nowych obiektów budowlanych, które będą uzupełniać lub przylegać do terenów położonych w obrębie jednostek osadniczych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. Nr 166, poz. 1612 oraz z 2005 r., Nr 17, poz. 141) w przypadku uwzględnienia ich lokalizacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w ostatecznych decyzjach o warunkach zabudowy.

Realizacja założeń planu nie narusza wymienionych powyżej zakazów. Kierunki zainwestowania wyznaczone w dokumencie (drogi, zabudowa zagrodowa, zabudowa związana z rolnictwem) są odzwierciedleniem rzeczywistego stanu zagospodarowania przedmiotowych terenów. Wprowadzone formy zagospodarowania nie przyczynią się do pogorszenia walorów krajobrazowych Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego.

Oddziaływanie na pozostałe formy ochrony przyrody

Z uwagi na brak innych form ochrony przyrody w obrębie obszarów opracowania, nie przewiduje się powstawania dodatkowego oddziaływania na skutek zapisów planu na pozostałe formy ochrony przyrody.

Oddziaływania na powiązania przyrodnicze oraz korytarze migracyjne zwierząt i roślin

W wyniku wprowadzenia ustaleń projektu planu, nie powstaną bariery przestrzenne, znacząco utrudniające migrację zwierzętom i roślinom. Nie przewiduje się istotnego oddziaływania na system przyrodniczy gminy. Zabudowa na większości terenów została zaprojektowana w pobliżu obszarów o wykształconej strukturze osadniczej wiejskiej. Zachowana została drożność lokalnych korytarzy ekologicznych. Niewielkie ubytki powierzchni zadrzewionych i zakrzewionych oraz użytków zielonych nie wpłyną negatywnie na funkcjonowanie całego systemu.

Nowa zabudowa została wskazana przy zachowaniu zasady kształtowania struktur przestrzennych uwzględniających dążenie do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego.

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na korytarze ekologiczne i powiązania przyrodnicze z sąsiadującymi terenami.

Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu na obszarze objętym opracowaniem krajobraz w nieznacznym stopniu ulegnie przekształceniom. Projektem planu objęte są niewielkie tereny rozlokowane w różnych częściach gminy. Dokument wprowadza nowe tereny inwestycyjne w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Za negatywne działanie można uznać likwidację części zadrzewień i zakrzewień celem wprowadzenia zabudowy, a także budowa obiektów na terenach sąsiadujących z otwartymi polami i łąkami. Wymienione oddziaływania można uznać za pośrednie, długoterminowe lub stałe, o znaczeniu lokalnym.

Pewien wpływ na krajobraz może mieć również realizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500kW w terenach U-P i PEF, jednak ze względu na wysokość obiektów nie pogorszy ona w znacznym stopniu aktualnego stanu fizjonomii obszaru. Formą, która mogłaby mocno ingerować w istniejący krajobraz są farmy wiatrowe. Dokument nie wprowadza możliwości ich lokalizacji w granicach planu. Jednym z możliwych typów zainwestowania może być natomiast farma fotowoltaiczna. Ogniwa fotowoltaiczne są konstrukcjami stosunkowo niskimi (najczęściej nie przekraczają 3–5 m wysokości), niemniej jednak ze względu na ich stosunkowo gęste ustawianie oraz znaczną powierzchnię przez nie zajmowaną, mogą oddziaływać na walory krajobrazowe terenu opracowania. Ze względu na kształt paneli słonecznych (płaskie prostokąty) oraz instalację tego typu urządzeń w krajobrazie, farma solarna odznaczać się będzie jako jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiącym znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Wpływ na krajobraz trudno jednak określić jednoznacznie, gdyż jest on skutkiem indywidualnych odczuć estetycznych i wizualnych. Należy również zaznaczyć, iż w zależności od rodzaju planowanych przedsięwzięć na terenach dopuszczających możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (obszary oznaczone symbolem U-P i PEF), przed realizacją inwestycji może być konieczne uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W postępowaniu tym zostaną przedstawione szczegółowe parametry inwestycji, na podstawie których będzie możliwe stwierdzenie oddziaływania m.in. na krajobraz.

Oddziaływanie na wodę

Wprowadzenie zabudowy na terenach objętych planem nie powinno przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań. Duże ryzyko stanowi jednak brak zbiorczej sieci kanalizacyjnej w gminie Grabowiec. W planie przyjęto ustalenia ograniczające negatywny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, a co za tym idzie punktowe zmiany przeznaczenia terenów zawarte w planie nie przyczynią się do wystąpienia dodatkowego ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Na terenach planu wprowadzono zapisy sprzyjające ochronie GZWP nr 407, a także ograniczające negatywny wpływ na jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych. Przy dostosowaniu się mieszkańców do zapisów dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli szczelności szamb i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Źródłem zanieczyszczeń przenikających do wód podziemnych jest także cmentarz zlokalizowany poza terenem planu. Plan wskazuje strefy ochrony sanitarnej od cmentarza, o zasięgu 50 m i 150 m, w których obowiązują przepisy odrębne z zakresu zachowania wymogów sanitarnych dla terenów wokół cmentarza. Położenie cmentarza reguluje także szereg przepisów prawnych, których celem jest między innymi ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Należą do nich

Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 w sprawie, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków. Zawierają one między innymi wytyczne odnośnie wymaganej odległości od ujęć wody, źródeł oraz strumieni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych; poziomu wód gruntowych na terenach przeznaczonych pod cmentarze; umiejscowienia obiektu na wzniesieniu (ukształtowanie terenu ułatwiające spływ wód powierzchniowych); odpowiedniej przepuszczalności gruntu. W strefach sanitarnych cmentarzy zabrania się lokalizowania między innymi studni służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych.

Plan w sposób prawidłowy odnosi się do przepisów prawa mających znaczenie dla ochrony wód podziemnych i powierzchniowych w powyższym zakresie.

Oddziaływanie na powietrze

Źródłem zanieczyszczeń powietrza w rejonie opracowania jest emisja antropogeniczna związana przede wszystkim ze stosowaniem indywidualnych pieców węglowych i transportem, a także pracami budowlanymi. W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to oddziaływanie znaczące. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe o znaczeniu lokalnym.

Dodatkowo, na skutek wprowadzenia nowej zabudowy, możliwe jest zwiększenie oddziaływania tzw. niskiej emisji na jakość powietrza, głównie w sytuacji stosowania paliw opałowych niskiej jakości. W takim przypadku nastąpi oddziaływanie negatywne, pośrednie, okresowe (w sezonie grzewczym), o znaczeniu lokalnym. W sytuacji stosowania innych materiałów opałowych, gazowych systemów grzewczych lub pozostałych rozwiązań niegenerujących zanieczyszczeń do powietrza, wprowadzenie zabudowy nie będzie miało istotnego oddziaływania na powietrze.

W planie wprowadzono zapisy regulujące sposób zaopatrzenia w ciepło w nowych budynkach. Ustalono ogrzewanie obiektów ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem źródeł ciepła ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska. Dodatkowo w przypadku obszarów U-P i PEF uwzględniono możliwość budowy urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy o mocy przekraczającej 500kW. Rozwiązania te sprzyjają poprawie jakości powietrza i obniżają negatywny wpływ niskiej emisji na środowisko. Działanie takie ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

W planie nie wprowadzono terenów umożliwiających realizację nowych dróg o znaczeniu ponadlokalnym, które mogą przyczynić się do emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Oddziaływanie na klimat

Realizacja ustaleń projektu planu miejscowego, ze względu na swój punktowy charakter nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Na terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy nastąpi wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do nieznaczających zmian temperatury powietrza, wilgotności i prędkości wiatru. Ze względu na stosunkowo nieduże obszary wprowadzonej zabudowy, oddziaływanie to nie będzie miało większego znaczenia. Z kolei pozytywny wpływ na klimat będzie miało umożliwienie realizacji na terenach U-P i

PEF lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z energii promieniowania słonecznego lub biogazu, które jest odnawialnym źródłem energii.

Ekstremalne zjawiska atmosferyczne jakie mogą wystąpić w obszarze opracowania to przede wszystkim intensywne opady i gwałtowne roztopy, powodujące wezbranie wód rzecznych. W projekcie planu nie przewiduje się wprowadzenia zabudowy na terenach narażonych na ryzyko wystąpienia lokalnych podtopień. Innym prawdopodobnym zjawiskiem ekstremalnym są upały, których nasilenie obserwuje się w ostatnich latach. W planie uwzględniono również działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych poprzez m.in. zachowanie odpowiedniego wskaźnika minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Nie przewiduje się wpływu ustaleń planu na klimat.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Przeznaczenie terenu pod funkcje określone w planie nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. W planie wyznaczono nowe tereny do zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. Plan w prawidłowy sposób reguluje gospodarkę wodno-ściekową oraz odpadową na tych terenach, dzięki czemu nie przewiduje się negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi. Ewentualne zagrożenia, związane są ze zjawiskami i incydentami, których wystąpienia nie można przewidzieć lub z postępowaniem użytkowników terenu, niezgodnym z obowiązującymi przepisami prawa.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę w większości przeznaczone zostały obszary w sąsiedztwie terenów zainwestowanych. W stanie niezmienionym pozostawiono najcenniejsze obszary leśne, zadrzewione i wodne oraz większą część terenów rolniczych.

W planie założono ochronę najcenniejszych siedlisk przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych w tym w szczególności obszarów Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Dolina Wolicy” PLH060058. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze.

Za działanie negatywne należy uznać przeznaczenie terenów wykorzystywanych rolniczo pod zabudowę, z uwagi na wysoką jakość gleb w gminie. Ponadto wprowadzona zabudowa może stanowić element dysharmonijny dla otwartego krajobrazu rolniczego.

Przeznaczenie wymienionych terenów pod funkcje określone w planie umożliwi rozwój gospodarczy gminy Grabowiec, niemniej jednak w stosunku do zasobów naturalnych będzie to oddziaływanie negatywne, pośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

W granicach planu zlokalizowane są następujące zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków:

- Urząd Gminy (działka wraz z budynkiem), ob. Gminny Ośrodek Kultury wpisany do rejestru zabytków pod nr A/1599, działka ew. nr 1829 – decyzja WKZ z dn. 14.12.1990 r., oraz Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ):
- Cmentarz prawosławny „nowy” w Bereściu” (fragment obszaru opracowania nr 24),
- Założenie dworsko-ogrodowe w Siedlisku (fragment obszaru opracowania nr 9),
- Założenie dworsko-ogrodowe w Ostkowie (fragment obszaru opracowania nr 5).

Ponadto miejscowy plan obejmuje następujące stanowiska archeologiczne wpisane do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ):

- AZP nr 86-91/133 (fragment obszaru opracowania nr 12),
- AZP nr 86-91/132 (fragment obszaru opracowania nr 12),
- AZP nr 86-90/1 (fragment obszaru opracowania nr 3).

Dla obiektu wpisanego do rejestru zabytków w planie ustala się zachowanie lokalizacji oraz formy, natomiast dla obiektów wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków ustala się utrzymanie starodrzewia z wyłączeniem cięć pielęgnacyjnych i wycinki w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia. Dodatkowo ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicy określonej na rysunku planu dla stanowisk archeologicznych, w której obowiązuje nakaz prowadzenia działań inwestycyjnych w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz zgodnie z ustaleniami miejscowego planu.

Zapisy planu w sposób prawidłowy odnoszą się do kwestii ochrony zabytków z uwagi na to nie przewiduje się powstawania dodatkowych oddziaływań na zabytki na skutek realizacji planu.

Wprowadzenie ustaleń planu wpłynie pozytywnie na dobra materialne poprzez podniesienie wartości gruntów. Ponadto umożliwi rozwój gospodarczy terenów inwestycyjnych z zachowaniem najcenniejszych obszarów przyrodniczych.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Rozwój przestrzenny terenów wiejskich powinien odbywać się z uwzględnieniem przyrodniczych, społecznych i ekonomicznych aspektów. Istotne jest tu w szczególności kultywowanie tradycji rolniczych, ograniczenie możliwości wprowadzania obiektów dysharmonijnych i nieestetycznych, przeciwdziałaniu rozpraszaniu zabudowy, stosowanie rozwiązań technicznych zmniejszających ryzyko skażenia środowiska. W celu ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu na poszczególne komponenty środowiska w miejscowym planie wprowadzono szereg zapisów w zakresie ochrony wód podziemnych, powierzchniowych i gleb, powietrza, zdrowia i życia ludzi i przyrody.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony krajobrazu w dokumencie określono parametry i wskaźniki kształtowania nowej i istniejącej zabudowy oraz zagospodarowania terenów.

W celu ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu na środowisko w planie wprowadzono następujące ustalenia:

w zakresie ochrony gleb, wód podziemnych i powierzchniowych:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:

- zasilanie w wodę z ujęcia wody zlokalizowanego poza obszarem planu, za pośrednictwem istniejącego lub projektowanego wodociągu lub z ujęcia indywidualnego;
- rozwój systemu wodociągowego poprzez budowę i rozbudowę sieci zbiorczej, o średnicy nie mniejszej niż 80 mm;
- w zakresie sieci kanalizacyjnej ustala się:
 - odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej a następnie oczyszczanie w oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza obszarem planu;
 - rozwój systemu kanalizacji poprzez budowę i rozbudowę sieci, o średnicy minimalnej 50 mm dla przewodów tłocznych i 160 mm dla przewodów grawitacyjnych, z odprowadzeniem do oczyszczalni ścieków położonej poza obszarem planu;
 - dopuszcza się odprowadzenie ścieków do indywidualnych zbiorników bezodpływowych w przypadku braku możliwości wpięcia do sieci kanalizacji sanitarnej.
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych ustala się:
 - do czasu objęcia terenów siecią kanalizacji deszczowej odprowadzenie do gruntu;
 - realizację systemu kanalizacji deszczowej poprzez budowę sieci o średnicy minimalnej 150 mm.
- gromadzenie odpadów wytwarzanych na obszarze planu zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie gminy Grabowiec;
- nakaz utwardzenia lub uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem, w tym zagrożonych substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego, w taki sposób by uniemożliwić przedostawanie się zanieczyszczeń do wód i do ziemi.
- Obszar planu położony jest w całości w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Niecka lubelska (Chełm – Zamość) nr 407, dla którego sposób zagospodarowania określony został ustaleniami planu, w tym w szczególności w zakresie dopuszczalnego sposobu i zagospodarowania terenu oraz prowadzenia gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami.

w zakresie ochrony powietrza:

- w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem źródeł ciepła, ograniczających emisję zanieczyszczeń;

w zakresie ochrony zdrowia i życia ludzi a także ograniczenia ryzyka wystąpienia poważnych awarii:

- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska oraz zakaz składowania i magazynowania substancji niebezpiecznych.
- ustala się ochronę przed hałasem terenów faktycznie zagospodarowanych poprzez obowiązek traktowania terenów oznaczonych symbolem:
 - MNW jak terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - MN-U jak terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
 - US jak terenów rekreacyjno-wypoczynkowych
 - RZ jak terenów przeznaczonych na cele zabudowy zagrodowej;
 - RZM jak terenów przeznaczonych na cele zabudowy zagrodowej.
- w zakresie ochrony przed hałasem ustala się zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi, przy czym dopuszcza się stosowanie rozwiązań technicznych, urządzeń oraz zieleni izolacyjnej ograniczających negatywne skutki emisji hałasu od dróg;

- Wyznacza się strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związaną z możliwością lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu farm fotowoltaicznych lub biogazowni, o mocy przekraczającej 500kW, która została wskazana na rysunku planu.
- W strefie ochronnej, o której mowa obowiązuje nakaz realizacji zabudowy zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów U-P, PEF.
- Wszelkie ponadnormatywne oddziaływania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu farm fotowoltaicznych lub biogazowni, o mocy przekraczającej 500kW, nie mogą przekroczyć granic strefy ochronnej, o której mowa powyżej.
- Wyznacza się pasy technologiczne od linii średniego napięcia po 6,0 m w obie strony od osi tych linii, dla których ustala się:
 - zakaz lokalizowania w budynkach pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi,
 - maksymalną wysokość zieleni do 3 m;
- W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów od cmentarzy zlokalizowanych poza granicami planu:
 - w odległości mniejszej niż 50 m od cmentarza ustala się:
 - a) zakaz lokalizacji ujęć wody,
 - b) zakaz lokalizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów przechowujących artykuły żywności;
 - w odległości od 50 m do 150 m od cmentarza ustala się:
 - a) zakaz lokalizacji ujęć wody,
 - b) zakaz lokalizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów przechowujących artykuły żywności nie podłączonych do sieci wodociągowej.

w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków:

- w obszarze planu zlokalizowany jest zabytek wpisany do rejestru zabytków, podlegający ochronie zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, którego granice wskazano na rysunku planu:
 - a) Urząd Gminy (działka wraz z budynkiem), ob. Gminny Ośrodek Kultury wpisany do rejestru zabytków pod nr A/1599, działka ew. nr 1829 – decyzja WKZ z dn. 14.12.1990 r.,
- dla obiektu, o którym mowa ustala się zachowanie lokalizacji oraz formy;
- wskazuje się na rysunku planu obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków:
 - a) Cmentarz prawosławny "nowy" w Bereści zlokalizowany w terenie CZ,
 - b) Założenie dworsko-ogrodowe w Siedlisku zlokalizowane w terenie 5RZM, 6U oraz 4KDD,
 - c) Założenie dworsko-ogrodowe w Ostkowie (obręb Tuczępy) zlokalizowane w terenie ZP.
- dla obiektów, o których mowa ustala się utrzymanie starodrzewia z wyłączaniem cięć pielęgnacyjnych i wycinki w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia;
- ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicy określonej na rysunku planu dla stanowisk archeologicznych o numerach ewidencyjnych AZP:
 - c) 86-91/132 zlokalizowanego w terenie 3U-P,
 - d) 86-91/133 zlokalizowanego w terenach 3RZ, 4RZ, 7PEF, 8PEF,
 - e) 86-90/1 zlokalizowanego w terenie 1ZN;
- w strefie, o której mowa obowiązuje nakaz prowadzenia działań inwestycyjnych w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz zgodnie z ustaleniami niniejszej uchwały.

zasady ogólne ochrony środowiska:

- *zakaz lokalizacji przedsięwzięć, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;*
- *nakaz kształtowania zespołów zieleni w oparciu o istniejący drzewostan lub w nawiązaniu do istniejących w otoczeniu zespołów roślinnych;*
- *na terenach rolniczych należy dążyć do zachowania istniejących zadrzewień śródpolnych zlokalizowanych przy granicach działek;*
- *Wskazuje się, że tereny 1RZM, 1WS, 1ZN w części znajdują się w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Dolina Wolicy” PLH060058, dla którego obowiązują ustalenia zawarte w niniejszej uchwale.*
- *Wskazuje się, że tereny 1KDD, 1RZM, 1WS, 1RZ, 2KDD, 2RZ w całości znajdują się w granicach otuliny Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego, dla którego obowiązują zasady ochrony wynikające z przepisów odrębnych.*
- *Tereny oznaczone symbolem 1KDL, 2ZN, 3ZN, 2WS, 9KDD częściowo znajdują się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, dla którego obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych.*

Ponadto wprowadzono parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla poszczególnych terenów, w tym określono minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej - **zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla poszczególnych terenów, wymienionych w projekcie planu miejscowego.**

Wszystkie wymienione powyżej ustalenia planu, mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę. Ponadto ograniczą ryzyko sytuowania obiektów dysharmonijnych oraz zapewnią spójne zasady kształtowania zabudowy.

13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Wariant „zerowy” polegający na niepodjęciu prac nad miejscowym planem uniemożliwiłby funkcjonowanie polityki przestrzennej gminy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Dodatkowo nowe inwestycje oraz zamierzenia budowlane jej mieszkańców nie mogłyby zostać zrealizowane – co znacznie ograniczyłoby dalszy rozwój gminy oraz przyczyniłoby się do emigracji mieszkańców. Obecna treść planu jest wynikiem analiz uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, demograficznych, stanu infrastruktury technicznej oraz wypracowanego kompromisu pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a potrzebami lokalnego społeczeństwa.

Przeznaczenie obszaru analizy pod funkcje wskazane w planie nie są sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze. Zaproponowane rozwiązanie umożliwia rozwój gospodarczy gminy Grabowiec z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody.

Wprowadzona zabudowa została wskazana w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych, w sposób uwzględniający walory przyrodniczo-środowiskowe obszaru. Nowe tereny inwestycyjne wyznaczono poza najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu rozwiązane w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym, dlatego też nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

14. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Trudności jakie napotkano przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko wynikają przede wszystkim z ogólnego charakteru ocenianego dokumentu. Ze względu na brak możliwości sprecyzowania jakiego rodzaju przedsięwzięcia będą wprowadzone na terenach inwestycyjnych, niemożliwe jest dokładne określenie w jakim stopniu i na jakie komponenty mogą one oddziaływać. Nie są także znane szczegółowe dane w zakresie rozwiązań technicznych przy projektowanej infrastrukturze, co w kilku przypadkach uniemożliwiło określenie zasięgu oddziaływania na tereny chronione akustycznie (np. w przypadku dróg i linii elektroenergetycznych), czy obszary na których sprecyzowane jest dopuszczalne natężenie pola elektromagnetycznego (w przypadku linii elektroenergetycznych i elektrowni fotowoltaicznych).

Trudności wynikają także z braku dostępnych danych umożliwiających precyzyjne określenie stanu jakościowego środowiska na obszarach planu, w szczególności dotyczy to powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Grabowiec, sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr XLVI/261/2022 Rady Gminy Grabowiec z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Grabowiec.

Projekt planu miejscowego został sporządzony z uwagi na liczne wnioski jakie wpłynęły do Urzędu Gminy Grabowiec o sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Realizacja planu jest możliwa z uwagi na zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grabowiec. Wynika ona z konieczności uściślenia polityki przestrzennej gminy i dostosowania jej do realnych potrzeb i możliwości rozwoju przestrzennego gminy oraz społeczności lokalnej. Przyjęcie planu umożliwi inwestorom realizację zaplanowanych inwestycji.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń dokumentu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

W granicach planu wyznaczono tereny o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

Symbol	Przeznaczenie podstawowe	Przeznaczenie uzupełniające	Przeznaczenie wykluczone
MNW	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	-	-
MN-U	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług	parkingi, zieleni urządzonej	• teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej, • teren usług handlu

			- wielkopowierzchniowego, • teren usług turystyki, • teren usług zdrowia i pomocy społecznej, • teren usług nauki i edukacji, • teren usług sportu i rekreacji, • teren usług kultury i rozrywki, • teren usług kultu religijnego, • teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego, • teren usług administracji
U	teren usług	parkingi, zielen urządzona	• teren usług handlu wielkopowierzchniowego, • teren usług turystyki, • teren usług kultu religijnego
US	teren usług sportu i rekreacji	parkingi, zielen urządzona	-
PEF	teren elektrowni słonecznej	W ramach przeznaczenia terenu dopuszcza się związane z tym przeznaczeniem: • budynki zaplecza technicznego, • zbiorniki wodne służące retencjonowaniu wód opadowych, • zielen izolacyjną i urządzoną, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, w tym także przetwornice prądowe i stacje transformatorowe, • dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i miejsca postojowe;	-
1U-P, 2U-P, 4U-P, 5U-P	teren usług lub produkcji	parkingi, zielen urządzona	• teren usług handlu wielkopowierzchniowego, • teren usług turystyki i gastronomii, • teren usług zdrowia i pomocy społecznej, • teren usług nauki i edukacji, • teren usług sportu i rekreacji, • teren usług kultury i rozrywki, • teren usług kultu religijnego, • teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego, • teren usług administracji, • teren elektrowni wiatrowej, • teren przemysłu portowego
3U-P	teren usług lub produkcji	parkingi, zielen urządzona, dopuszcza się lokalizację Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów	• teren usług handlu wielkopowierzchniowego, • teren usług turystyki i gastronomii, • teren usług nauki i edukacji,

		Komunalnych	• teren usług sportu i rekreacji, • teren usług kultury i rozrywki, • teren usług kultu religijnego, • teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego, • teren usług administracji, • teren elektrowni wiatrowej, • teren przemysłu portowego
KDZ	teren drogi zbiorczej	-	-
KDL	teren drogi lokalnej	-	-
KDD	teren drogi dojazdowej	-	-
KR	teren komunikacji drogowej wewnętrznej	-	-
IW	teren wodociągów	W ramach przeznaczenia terenu dopuszcza się związane z tym przeznaczeniem: • obiekty administracyjne związane z pełnioną funkcją, • zieleń izolacyjną i urządzoną, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, • dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i miejsca postojowe;	-
RN	teren rolnictwa z zakazem zabudowy	-	-
RZ	teren zabudowy związanej z rolnictwem	parkingi, usługi handlu związane z prowadzonym gospodarstwem, w ramach przeznaczenia podstawowego dopuszcza się budynki garażowe	teren wielkotowarowej produkcji rolnej
RZM	teren zabudowy zagrodowej	w ramach przeznaczenia podstawowego dopuszcza się budynki garażowe	-
1WS, 2WS, 3WS, 4WS	teren wód powierzchniowych śródlądowych	zieleń naturalna, zadrzewienia i zakrzewienia, plaża, dopuszcza się lokalizowanie pomostów, przystani, grobli, mostów, przepustów oraz budowli hydrotechnicznych, budowli i urządzeń służących turystyce, sportom wodnym i rybackim w tym kąpielisk, a także budowli hydrotechnicznych służących hodowli ryb	-
5WS, 6WS, 7WS	teren wód powierzchniowych śródlądowych	dopuszcza się realizację budowli hydrotechnicznych,	-

		kładek, przepustów oraz mostów	
L	teren lasu	dopuszcza się realizację szlaków turystycznych w ramach istniejących dróg śródleśnych	
ZN	teren zieleni naturalnej	-	-
ZP	teren zieleni urządzonej	parkingi, ciągi piesze i rowerowe, dopuszcza się lokalizowanie terenowych obiektów sportu i rekreacji	-
CZ	teren cmentarza zamkniętego	-	-

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Obszary planu zlokalizowane są w obrębach ewidencyjnych: Bereść, Bronisławka, Czechówka, Dańczypol, Góra Grabowiec, Grabowczyk, Grabowiec, Ornatowice, Rogów, Siedlisko, Skomorochy Duże, Szystowice, Tuczępy, Wolica Uchańska, Wólka Tuczępska, Żurawłów, a w ich granicach występują zadrzewienia, użytki rolne, a także obszary zabudowane i zainwestowane.

W prognozie scharakteryzowano stan środowiska oraz określono jego zagrożenia, a także przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przeanalizowano wpływ wprowadzonych zapisów na przyrodniczy system gminy. Omówiono skutki środowiskowe ustaleń na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Ustalenia projektowanego dokumentu nie są sprzeczne z zasadami określonymi dla obszarów chronionych. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym: zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, obszary chronione, powierzchnię ziemi, walory krajobrazowe, jakość wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne w ujęciu ponadlokalnym.

Wprowadzone zapisy prawidłowo odnoszące się do zagadnień ochrony środowiska. Dostosowanie się do zakazów oraz nakazów zamieszczonych w dokumencie zapewni właściwe funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

Dokumenty i materiały źródłowe

Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 12 str.383);
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 220 grudnia 2000 r.) tzw. Ramową Dyrektywę Wodną;
- Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa);
- Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Nowy Jork.1992.05.09 (Dz. U. 1996, Nr 53, poz. 238);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. 2014 poz. 1713);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2020 poz. 2279);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2380);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 poz. 2448);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. z 2020 poz. 2270);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 845);

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 poz. 1311);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 poz. 1409);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 w sprawie, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz. 315);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz.U. 2008 nr 48 poz. 284);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków (Dz.U. 2011 nr 75 poz. 405);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2023 poz. 1469 t.j.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2022 poz. 840 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022 poz. 2556 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023 poz. 977 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2023 poz. 1356 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2022 poz. 2409 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2023 poz. 537 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2023 poz. 633 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2023 poz. 1587 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023 poz. 1336 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2023 poz. 1478 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2023 r. poz. 887 t.j. ze zm.).

Materiały źródłowe

- *Bank Danych o Lasach*, <http://www.bdl.lasy.gov.pl>;
- Centralny rejestr form ochrony przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>;
- *Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Geoserwis mapy*, <http://www.geoserwis.gdos.gov.pl>;
- *Informatyczny System Osłony Kraju – ISOK, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego*, KZGW <http://www.isok.gov.pl>;

- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. *Regionalna geografia fizyczna Polski*. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań;
- *Krajowy program ochrony powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2015;
- Lorenc H., 2005: *Atlas klimatu Polski*, IMGW Warszawa 2005;
- *Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski oraz Szczegółowej Mapy Geologicznej 1:50 000*, PIG;
- Państwowy Instytut Geologiczny <https://www.pgi.gov.pl>;
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły 2022*;
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego*;
- *Strategia Rozwoju Gminy Grabowiec na lata 2015-2025*
- *Strategiczny plan adaptacji sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*;
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grabowiec*;
- GIOŚ <http://gios.gov.pl/>

Spis rycin

Ryc. 1 Obszary miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Grabowiec	12
Ryc. 2 Obszar opracowania w obrębie Wolica Uchańska (nr 1).....	13
Ryc. 3 Obszary opracowania w obrębie Wolica Uchańska (nr 2).....	13
Ryc. 4 Obszar opracowania w obrębie Wolica Uchańska (nr 3).....	13
Ryc. 5 Obszary opracowania w obrębie Wólka Tuczępska (nr 4)	13
Ryc. 6 Obszary opracowania w obrębie Tuczępy (nr 5)	14
Ryc. 7 Obszar opracowania w obrębie Szystowice (nr 6).....	14
Ryc. 8 Obszar opracowania w obrębie Żurawłów (nr 7).....	14
Ryc. 9 Obszary opracowania w obrębie Rogów (nr 8).....	14
Ryc. 10 Obszary opracowania w obrębie Siedlisko (nr 9).....	15
Ryc. 11 Obszar opracowania w obrębie Góra Grabowiec (nr 10).....	15
Ryc. 12 Obszary opracowania w obrębie Góra Grabowiec, Bronisławka, Dańczypól (nr 11)	15
Ryc. 13 Obszary opracowania w obrębie Bronisławka, Grabowiec (nr 12)	15
Ryc. 14 Obszar opracowania w obrębie Grabowiec (nr 13).....	16
Ryc. 15 Obszary opracowania w obrębie Grabowiec (nr 14).....	16
Ryc. 16 Obszary opracowania w obrębie Grabowiec (nr 15).....	16
Ryc. 17 Obszary opracowania w obrębie Grabowiec (nr 16).....	16
Ryc. 18 Obszar opracowania w obrębie Góra Grabowiec (nr 17).....	17
Ryc. 19 Obszar opracowania w obrębie Czechówka (nr 18)	17
Ryc. 20 Obszar opracowania w obrębie Ornatowice (nr 19)	17
Ryc. 21 Obszary opracowania w obrębie Grabowczyk (nr 20).....	17
Ryc. 22 Obszary opracowania w obrębie Szystowice (nr 21).....	18
Ryc. 23 Obszar opracowania w obrębie Szystowice (nr 22).....	18
Ryc. 24 Obszar opracowania w obrębie Bereść (nr 23)	18

Ryc. 25 Obszary opracowania w obrębie Bereś (nr 24)	18
Ryc. 26 Obszar opracowania w obrębie Bereś (nr 25)	19
Ryc. 27 Obszary opracowania w obrębie Grabowiec, Skomorochy Duże (nr 26).....	19
Ryc. 28 Obszar opracowania w obrębie Dańczypól (nr 27).....	19
Ryc. 29 Jednolite części wód powierzchniowych	28
Ryc. 30 Jednolite części wód podziemnych.....	30
Ryc. 31 Obszary opracowania na tle form ochrony przyrody.....	36
Ryc. 32 Obszary predysponowane do osuwania się mas ziemnych wg Przeglądowej mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie lubelskim (https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/123/projekty/sopo-1).....	40

Spis fotografii

Fot. 1 Obszary użytkowane rolniczo w granicach opracowania	26
Fot. 2 Zabudowa zagrodowa w granicach opracowania.....	26
Fot. 3 Linia elektroenergetyczna w granicach obszaru opracowania	34
Fot. 4 Maszt telefonii komórkowej w sąsiedztwie obszaru opracowania	34
Fot. 5 Silosy na zboże w granicach opracowania.....	34

Spis tabel

Tab. 1. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na obszarze opracowania.....	28
Tab. 2. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na obszarze opracowania.....	31
Tab. 3. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2022 – kryterium ochrony zdrowia (źródło: GIOŚ, 2023)	32
Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2022 – kryterium ochrony roślin (źródło: GIOŚ, 2023)	32
Tab. 5 Ocena określonych w planie warunków zagospodarowania terenu	45

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że autorem prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f oraz art. 74a ust. 2 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.), jest osoba, która ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi i brała udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Patrycja Kosyło